การวิจัย

ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

THE SATISFACTION OF EMPLOYERS TOWARD THE GRADUATES
FROM KING MONGKUT'S INSTITUTION OF TECNOLOGY
LADKRABANG

นางวันดี บุญยิ่ง
นางขนิษฐา สาคร
นางปิยหทัย ลุขะรัง

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การวิจัย

ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

THE SATISFACTION OF EMPLOYERS TOWARD THE GRADUATES
FROM KING MONGKUT'S INSTITUTION OF TECNOLOGY
LADKRABANG

นางวันดี บุญยิ่ง
นางขนิษฐา สาคร
นางปิยหทัย ลุขะรัง

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีที่ทำวิจัยแล้วเสร็จพ.ศ. 2549

เรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
หัวหน้าโครงการวิจัย: นางวันดี บุญยิ่ง
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการกองแผนงาน
ผู้วิจัยร่วม: นางขนิษฐา สาคร
นางปิยหทัย สุขะรัง
หน่วยงาน: กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทคัดย่อ

ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็วในทุกด้าน โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งมีผลกระทบต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต้องมีการปรับปรุงวิธีการและรูปแบบการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาดแรงงานที่ต้องการแรงงานที่มีคุณภาพ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในฐานะสถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจในการผลิตกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้กำหนดให้มีการศึกษาวิจัยระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ และนำผลลัพธ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานรวมถึงการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2547 จำนวน 358 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบนัยสำคัญความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ซึ่งเป็นการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการทดสอบสมมติฐานได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ทั้ง 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงไปได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงานและด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต ส่วนด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการ

ทำงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่านายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาที่มีประเภทของหน่วยงาน ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯในทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาที่มีสถานภาพหรือตำแหน่ง ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯในด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาที่มีเพศ ระยะเวลาการเป็นนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ไม่แตกต่างกัน และนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ สถาบันฯควรปรับปรุงโดยจัดกิจกรรมและให้ความรู้แก่บัณฑิตเพิ่มเติมในเรื่องต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญดังนี้ การสนทนาและการเขียนภาษาอังกฤษ ความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล ความเป็นผู้นำสามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

The satisfaction of employers toward the graduates from King Mongkut's Institution of Technology Ladkrabang

Leader of the project: Mrs.Wandee Boonying
Position: Director of Planning Divisions
Co- Researcher: Mrs.Khanittha Sakhon
Mrs.Piyahathai Lukharung
Department: Planning Divisions, Office of the President, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

Abstract

As the world has changed rapidly especially in Technology it is also affected to educational system for higher education that need to adjust it's system and educational administration in order to cope with any change and to market meeds. King Mongkut's Institution of Technology Ladkrabang,is an educational institute responding for producing the work forces in science and technology fields is enthusiastic to improve educational procedures and administration in order to harmonize them with all changes including market needs. This research on "The satisfaction of employers toward the graduates from King Mongkut's Institution of Technology Ladkrabang" occurred as a result of that enthusiastic responsibility, aiming to apply a research result to improve an academic management for the better service in the work market. Sample groups of this research are 358 employers or superiors of all degrees of graduates who graduated in the academic year of B.E.2547 were drawn to be the sample group by used of a Quota Sampling. The research used questionnaires as a research tool for collecting the data and analyzing the data by used of statistics such as percentage, mean, standard deviation as well as t-test and One-way ANOVA with a statistical significance at 0.05.

The results indicated that the sample had a high level of satisfaction with the graduates in all four components; Moral and Professional Ethic, Knowledge/Capability in performing work, Qualification/Behavior and Fundamental Knowledge affected working. According to these components, Moral and Professional Ethic had the highest mean score, following by Knowledge/

Capability in performing work and Qualification/Behavior, while Fundamental Knowledge affected working was the component that had the lowest mean score. The statistical analysis also revealed that the sample with different department had significantly different level of satisfaction in all components; moreover, the sample with different status or position had significantly different level of satisfaction in Qualification/Behavior. However, there was no different level of satisfaction causing by the factors of gender, tenure and faculty of the sample.

This research also suggested the improvement of graduates by provide activities for them 1) improvement of English conversation and writing 2) management and control of working system skill 3) academic analysis skill 4) leaderships in order to persuade and provoke colleagues to work as a team for successful works and 5) being a good role model.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์และความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติ ตีรเศรษฐ รองศาสตราจารย์ ดร.สุชีพ สุขสุแพทย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพปฎล สุวัจนานนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ เอกะวิภาต ที่ได้สละเวลาอันมีค่าแก่นักวิจัยในการให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของแบบสอบถาม และผู้ช่วยศาสตราจารย์เบญจวรรณ อุบลศรี ที่ให้คำแนะนำ ตรวจรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง จึงใคร่ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้อำนวยการกองอาคารสถานที่ ชำนาญการระดับ 8 กองคลัง และเจ้าหน้าที่กองแผนงาน ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการทดสอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัยหวังว่า ผลงานวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันฯ ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ต่อไป คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีของการวิจัยฉบับนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณ อันประกอบไปด้วย บิดามารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ตลอดเวลาที่ได้ศึกษาจนกระทั่งงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จได้

คณะผู้วิจัย
ธันวาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.6 ข้อจำกัดของการวิจัย	6
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
1.8 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้	6
บทที่ 2 เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
2.2 ประวัติและภารกิจของสถาบันฯ	25
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
2.4 กรอบแนวความคิดการวิจัย	32
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	33
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
3.2 การสุ่มตัวอย่าง	33
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
3.4 การทดสอบเครื่องมือวิจัย	36
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	36
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิจัย 39
4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและสถานภาพของหน่วยงาน 39
4.2 ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง 41
4.3 ส่วนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน 50
4.4 ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ 59
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 61
5.1 สรุปผลการวิจัย 61
5.2 อภิปรายผล 66
5.3 ข้อเสนอแนะ 68
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย 68
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป 69
บรรณานุกรม 71
ภาคผนวก 73
ภาคผนวก ก. ข้อมูลความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต จำแนกตามหน่วยงาน 74
ภาคผนวก ข. ตัวอย่างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย 102

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของนายจ้าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล	40
ตารางที่ 2	ระดับความพึงพอใจ โดยรวม จำแนกรายด้านและระดับการศึกษา	42
ตารางที่ 3	ระดับความพึงพอใจ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับการศึกษา	43
ตารางที่ 4	ระดับความพึงพอใจ ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา	45
ตารางที่ 5	ระดับความพึงพอใจ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพจำแนกตามระดับการศึกษา	47
ตารางที่ 6	ระดับความพึงพอใจ ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา	49
ตารางที่ 7	การทดลองความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามเพศ	51
ตารางที่ 8	การทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามสถานภาพหรือตำแหน่งของนายจ้าง	52
ตารางที่ 9	การทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามระยะเวลาที่เป็นนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา	54
ตารางที่ 10	การทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน	55
ตารางที่ 11	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย รายคู่ของนายจ้างที่แตกต่างกันมีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา	56
ตารางที่ 12	การทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามคณะ	56
ตารางที่ 13	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา	66
ตารางที่ 14	ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	74
ตารางที่ 15	ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	89

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งมีผลกระทบต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต้องมีการปรับปรุงวิธีการและรูปแบบการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้องจัดระบบการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ซึ่งมิใช่เฉพาะเป็นการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ควรมีการจัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียนในลักษณะที่มีความหลากหลายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย และพร้อมที่จะนำวิชาความรู้ที่ได้รับจากสถาบันอุดมศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากที่สุด เนื่องจากในปัจจุบันตลาดแรงงานมีการแข่งขันสูง สถาบันอุดมศึกษามีการผลิตบัณฑิตเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ตลาดแรงงานมีการขยายตัวเพียงเล็กน้อยและเป็นการขยายตัวในบางธุรกิจเท่านั้น เมื่อสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นฝ่ายผลิตบุคลากรที่จะป้อนให้กับตลาดแรงงานยังคงผลิตบุคลากรตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษา (Supply Side) มิใช่ผลิตบุคลากรตามความต้องการของผู้ใช้แรงงาน (Demand Side) ซึ่งผลที่ตามมาคือ บัณฑิตที่สถาบันอุดมศึกษาผลิตออกมาจะไม่สามารถหางานทำได้ซึ่งก่อให้เกิดอัตราการว่างงานเพิ่มมากขึ้น

ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นหน่วยงานในการกำหนดโครงสร้างมาตรฐานการศึกษา เพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินคุณภาพการศึกษา 8 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการเรียนรู้ มาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ มาตรฐานด้านบริการวิชาการ มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาตรฐานด้านบริหารจัดการ และมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งใน 8 มาตรฐานดังกล่าวจะประกอบด้วยตัวบ่งชี้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน จำนวน 28 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2546:26-35) และตัวบ่งชี้ที่สำคัญ คือ ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อสะท้อนคุณภาพของบัณฑิตที่สถาบันอุดมศึกษาผลิต

นอกจากนี้ ในการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดให้ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา ที่มีต่อบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษา เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในมิติที่ 1 ด้านประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์ เพื่อประเมินผลการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษาไว้ด้วย

ดังนั้น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาหนึ่งที่มีภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ ในการผลิตกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีออกไปสู่ตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่องมาถึงปัจจุบันเป็นเวลา 45 ปี สามารถผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติเป็นจำนวนมาก เมื่อสภาวการณ์ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ความต้องการกำลังคนเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ สถาบันฯ จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของสังคม จากเหตุผลดังกล่าว สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจึงได้กำหนดให้มีการศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อให้ทราบว่าบัณฑิตสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงใด และบัณฑิตสถาบันฯมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของนายจ้างเพียงใด ตลอดจนสามารถนำผลการวิจัยในเรื่องดังกล่าวไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการผลิตบัณฑิตของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้เพิ่มขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามเพศ สถานภาพหรือตำแหน่ง ระยะเวลา ประเภทหน่วยงานของนายจ้าง และคณะที่บัณฑิตจบการศึกษา

3. เพื่อทราบประเด็นที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังควรปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต

<u>สมมติฐานที่ 1</u> นายจ้างที่มีเพศแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน

<u>สมมติฐานที่ 2</u> นายจ้างที่มีสถานภาพหรือตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน

<u>สมมติฐานที่ 3</u> ระยะเวลาที่เป็นนายจ้างของบัณฑิตแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน

<u>สมมติฐานที่ 4</u> นายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงานแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน

<u>สมมติฐานที่ 5</u> บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน

1.4 นิยามศัพท์

การวิจัยครั้งนี้ ได้นิยามศัพท์ที่ใช้เป็นตัวแปรในการวิจัย เพื่อกำหนดความหมายในการทำความเข้าใจร่วมกันดังนี้

บัณฑิต หมายถึง บัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาที่มีงานทำแล้วของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา พ.ศ.2547

นายจ้าง หมายถึง ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ว่าจ้าง ที่ใกล้ชิดหรือควบคุมการทำงานของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯในหน่วยงานหรือสถานประกอบการ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการทำงานตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของบัณฑิตที่ทำงานนั้น ๆ ด้วยใจรัก มีความกระตือรือร้นในการทำงาน พยายามตั้งใจทำงานให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพสูงสุด มีความสุขกับงานที่ทำและมีความพอใจเมื่องานนั้นสำเร็จ และได้ผลประโยชน์ตอบแทน

คณะ/วิทยาเขต หมายถึง หน่วยงานภายในสถาบันฯ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงการคณะอุตสาหกรรมเกษตรและวิทยาเขตชุมพร

สถาบันฯ หมายถึง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

เนื้อหาการวิจัย การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้าง เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาจำแนกตามเพศ สถานภาพหรือตำแหน่งงาน ระยะเวลา และประเภทหน่วยงานของนายจ้าง ประเด็นที่สถาบันฯ ควรปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีของสถาบันฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง

ตัวแปรการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
    - 1.1 เพศ
        - 1.1.1 ชาย
        - 1.1.2 หญิง
    - 1.2 สถานภาพหรือตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
        - 1.2.1 เจ้าของกิจการ

1.2.2 หัวหน้างาน
1.2.3 ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ
1.2.4 อื่น ๆ
1.3 ระยะเวลาที่เป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานของบัณฑิต
1.3.1 น้อยกว่า 1 เดือน
1.3.2 1-3 เดือน
1.3.3 4-6 เดือน
1.3.4 มากกว่า 6 เดือน
1.4 ประเภทของหน่วยงาน
1.4.1 ส่วนราชการ
1.4.2 เอกชน/ธุรกิจส่วนตัว
1.4.3 รัฐวิสาหกิจ
1.4.4 อื่น ๆ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่
2.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน
2.2 ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน
2.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ
2.4 ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ รุ่นปีการศึกษา 2547

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย หมายถึง นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ รุ่นปีการศึกษา 2547 จำนวน 358 คน

สถานที่ในการวิจัย ครอบคลุมเฉพาะพื้นที่ภายในประเทศไทยเท่านั้น

ระยะเวลาในการวิจัย ใช้ระยะเวลาระหว่างเดือนพฤษภาคม-กันยายน พ.ศ.2549

1.6 ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากบัณฑิตส่วนใหญ่มีเวลาจำกัดในการกรอกข้อมูลในแบบสอบถาม ทำให้ข้อมูลที่อยู่ของสถานที่ทำงานไม่ชัดเจน และมีสถานที่ทำงานซ้ำกันหลายหน่วยงาน จึงทำให้สถานที่ทำงานของบัณฑิตมีจำนวนไม่มากนัก ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์โอกาสที่จะได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาน้อยจึงทำให้การคัดเลือกแบบสอบถามมีปัญหา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการของสถานประกอบการไปใช้ประกอบการวางแผนการจัดการศึกษาของสถาบันฯ เพื่อปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

2. นำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นตัวบ่งชี้ในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาและรายงานผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

1.8 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้

หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ ได้แก่ คณะ วิทยาเขต กองแผนงาน และสำนักงานประกันและบริหารองค์ความรู้ สำหรับใช้ในการวางแผนเพื่อปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการรับตรวจประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ และหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองประจำปี

บทที่ 2

เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันฯ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิจัย ซึ่งขอเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

4. ประวัติและภารกิจของสถาบันฯ

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6. สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English (1974 : 769-770) ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกยินดี ความสุข ความสบาย ที่ได้รับในสิ่งที่ต้องการหรือความสำเร็จตามเป้าหมาย

Good (1973 : 188) ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง คุณภาพหรือระดับความพอใจ ซึ่งเป็นผลจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลต่อกิจกรรม

Hill (1996 : 6) ได้อธิบายความหมายของความพึงพอใจของลูกค้า โดยกล่าวว่า ปัญหาที่ธุรกิจมักประสบอย่างหนึ่ง คือ จำนวนลูกค้าที่ลดลง เมื่อลูกค้าเดิมหายไป ธุรกิจก็พยายามทุกวิถีทางที่จะหาลูกค้าใหม่ ขณะที่ลูกค้าเก่าไม่กลับไปใช้บริการอีกแต่กลับไปซื้อสินค้าหรือบริการจากคู่แข่ง โดยทั่วไป ธุรกิจจะสูญเสียลูกค้าไปประมาณร้อยละ 10-30 ต่อปี แล้วก็พยายามหาลูกค้าใหม่ซึ่งก็ไม่ได้ประโยชน์อะไร เพราะลูกค้าที่หามาได้เมื่อไม่ได้รับความพึงพอใจในสินค้าหรือบริการก็จะหายไปอีก จึงต้องแก้ไขโดยเร็ว ด้วยการสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า

พัชรี ศรีสุข (อ้างถึงในสมบัติ ตั้งประสพทรัพย์, 2546 : 17) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของลูกค้า คือ ระดับความรู้สึกของบุคคลที่เป็นผลมาจากการเปรียบเทียบการทำงานของผลิตภัณฑ์ ตามที่เห็นหรือเข้าใจกับความคาดหวังของบุคคล ดังนั้น ระดับความพึงพอใจจึงเป็นฟังก์ชั่นของความแตกต่างระหว่างผลการทำงานที่มองเห็นหรือเข้าใจ และความคาดหวังสามารถแบ่งเป็น 3 ระดับ กล่าวคือ หากการทำงานของข้อเสนอ (หรือผลิตภัณฑ์) ไม่ตรงกับความคาดหวังลูกค้าย่อมเกิดความไม่พอใจ หากการทำงานของข้อเสนอ (หรือผลิตภัณฑ์) ตรงกับความคาดหวังลูกค้าย่อมพอใจ แต่ถ้าเกินกว่าความคาดหวังลูกค้าก็ยิ่งพอใจมากขึ้นไปอีก

เทวินทร์ กองพร (2541 : 10) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดี ความรู้สึกรัก ความรู้สึกชอบและสุขใจ โดยความพึงพอใจจะเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเชิงประเมินค่า

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับ และประเมินค่าสิ่งนั้นว่า สอดคล้องกับความคาดหวังหรือความต้องการของตน

วิธีวัดความพึงพอใจ

โสภิณ ทองปาน (2541 : 6-11) กล่าวว่า ในการวัดระดับความพึงพอใจของลูกค้าสามารถวัดได้และแสดงผลได้ ซึ่งวัดได้ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

1. การวัดความพึงพอใจลูกค้าในเชิงคุณภาพ วิธีการที่ใช้ส่วนมากจะให้ผู้ตอบตอบตามความรู้สึกว่า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยมากน้อยแค่ไหน โดยแบ่งค่าความรู้สึกเป็นช่วง (Scale) ที่นิยมใช้กันมาก คือ ให้ผู้ตอบระบุว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ในระดับใดกับข้อความในแต่ละข้อที่ให้ (เรียกว่า การวัดระดับแบบ Likert)

ในการสำรวจเชิงคุณภาพ วิธีที่นิยมใช้มีอยู่ 3 วิธี คือ

1.1 สัมภาษณ์เฉพาะกลุ่ม (Focus Group Interviews)

1.2 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ถือว่าเป็นที่ปรึกษา (Advisory Panels หรือ Customer Advisory Panels : CAP)

1.3 วิธีการประเมินสถานการณ์วิกฤต (Critical Incident Techniques)

2. การวัดความพึงพอใจลูกค้าในเชิงปริมาณ

2.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต

ในการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต มีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน จำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติถึงแนวทางการจัดการศึกษาไว้ ในมาตราที่ 22 และมาตราที่ 23 ว่าด้วยการจัดการศึกษา ดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 ในการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

2.2 ทบวงมหาวิทยาลัย (เดิม)

กระแสโลกาภิวัตน์ได้นำโลกเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารและการจัดระเบียบใหม่ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดทั้งโอกาสและภัยคุกคามดังกล่าวต่อการพัฒนาประเทศไทย ในขณะที่แนวโน้มการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ในระบบเสรีจะมีความรุนแรงมากขึ้น การสร้างคนให้มีกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาที่สมบูรณ์และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ จึงเป็นภารกิจที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้เห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าวจึงได้ออกประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2540 และให้ถือเป็นนโยบายในการปฏิบัติแก่สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดและในกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย โดยกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ในวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
2. เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถครองตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ
3. เป็นผู้มีความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ได้แก่
    - 3.1 มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอที่จะใช้งานได้
    - 3.2 มีความสามารถในการเล่นดนตรีได้อย่างน้อย 1 ชนิด หรือมีความสามารถในเชิงศิลปะและวรรณกรรม
    - 3.3 มีความสามารถในการเล่นกีฬาอย่างน้อย 1 ชนิดกีฬา
    - 3.4 มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา
4. เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและดำรงชีวิตด้วยความเหมาะสม

2.3 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้กล่าวถึงมาตรฐานหรือตัวบ่งชี้ที่จะบอกคุณภาพของสถาบันการศึกษาไว้ ดังนี้

จากการศึกษาการใช้ตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของนานาประเทศ และจากประสบการณ์การทดลองใช้ตัวบ่งชี้ประเมินคุณภาพกับหน่วยงานในประเทศ ได้

ข้อสรุปเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะตัวบ่งชี้ที่พึงใช้ในการประเมินภายนอก ตัวบ่งชี้ที่ดีต้องมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่สามารถวัดได้ ตรวจสอบได้และให้ความหมายเกี่ยวกับคุณภาพหรือประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาได้ หรือเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นไปตามหลักวิชาและเป็นที่ยอมรับของสากล สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาโดย สมศ. จะใช้ตัวบ่งชี้ในการประเมินสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาทุกแห่ง โดยพิจารณาจากรายงานประจำปีของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งควบคู่ไปกับการสังเกต การสัมภาษณ์ โดยอาจขอข้อมูลเพิ่มเติมตามความจำเป็นและในการประเมินนั้นต้องคำนึงถึง ปรัชญา พันธกิจ และลักษณะการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาด้วย และตัวบ่งชี้ที่บอกคุณภาพบัณฑิตที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดไว้ 8 มาตรฐาน ซึ่ง 1 ใน 8 มาตรฐานนั้น คือ มาตรฐานคุณภาพของบัณฑิต โดยให้คำอธิบายถึงคุณภาพของบัณฑิต คือ บัณฑิตที่มีคุณภาพจะต้องเป็นคนที่คิดเป็น ทำเป็น มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งสามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยใช้ตัวบ่งชี้ คือ ร้อยละของการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ และร้อยละของการเรียนต่อระดับบัณฑิตศึกษา ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต จำนวนบทความจากวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาเอกที่ตีพิมพ์ในวารสารต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกทั้งหมด และจำนวนบทความจากวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโทที่ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาโททั้งหมด

ในส่วนของความพึงพอใจของนายจ้าง สมศ. ได้อธิบายความหมายว่า หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างหรือผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต ประเมินบัณฑิตที่ทำงานด้วยตั้งแต่ 2-3 ปี โดยพิจารณาคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขานั้น ๆ โดยอาจสอบถามเกี่ยวกับความสามารถทางวิชาการตามสาขาที่เรียน ความสามารถในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น ความมุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จ มีความสามารถในการจัดระบบงาน และควบคุมงาน ความสามารถในการบริหารงานและการสร้างสรรค์งานใหม่

2. ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน โดยอาจสอบถามเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ การมีทักษะในการสื่อสาร (การพูด การเขียน การแสดงออกต่อผู้ร่วมงาน) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง มีทักษะทางภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สเปน ฯลฯ มีทักษะทางคอมพิวเตอร์ มีความใฝ่รู้

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ โดยอาจจะดูได้จากความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความสุภาพอ่อนน้อม และเป็นผู้มีวินัย เป็นต้น

2.4 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในคู่มือการประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548 (คำนำ , 36) ได้กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการ จัดทำข้อตกลงผลการพัฒนาการปฏิบัติราชการเพื่อให้สอดรับกับยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานรายปี ตามที่ ค.ร.ม. ได้มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.2546-พ.ศ.2550) ซึ่งกำหนดมิติในการประเมินผลเป็น 4 มิติ ดังนี้

1. มิติที่ 1 ด้านประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์
2. มิติที่ 2 ด้านคุณภาพการให้บริการ
3. มิติที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ
4. มิติที่ 4 ด้านการพัฒนาองค์กร

โดยมิติที่ 1 ด้านประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดที่ 3 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ตัวชี้วัดย่อยที่ 1 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการที่มีต่อบัณฑิต ซึ่งอธิบายคุณสมบัติของบัณฑิตที่สถาบันฯ ควรสำรวจ 3 ด้านคือ

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขานั้น ๆ โดยอาจสอบถามเกี่ยวกับความสามารถทางวิชาการตามสาขาที่เรียน ความสามารถในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น ความมุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จ มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน ความสามารถในการบริหารคนและการสร้างสรรค์งานใหม่

2. ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน โดยอาจสอบถามเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ การมีทักษะในการสื่อสาร (การพูด การเขียน การแสดงออกต่อผู้ร่วมงาน) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา มีทักษะในการทำงานเป็นทีม การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง มีทักษะทางภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สเปน ฯลฯ มีทักษะทางคอมพิวเตอร์ มีความใฝ่รู้

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ โดยอาจดูจากความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา และเป็นผู้มีวินัย เป็นต้น

2.5 นโยบายและแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา

ด้วยสถาบันฯ ได้พิจารณาเห็นสมควรดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในประกาศของทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2539 โดยมีมติที่ประชุมคณะกรรมการผู้บริหารของสถาบันฯ ในคราวประชุมครั้งที่ 9/2544 ลงวันที่ 4 กันยายน 2544 สถาบันฯ จึงกำหนดนโยบาย และแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเสนอแนะนโยบายและแนวทางปฏิบัติพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ให้คำปรึกษาและสนับสนุนกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะ/สำนัก/ภาควิชา และจะได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบระบบการตรวจสอบคุณภาพภายใน เพื่อตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

2. พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา และจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้หน่วยงานระดับคณะ/สำนัก/ภาควิชา มีระบบและกลไกในการควบคุม ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพของงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณะ/สำนัก/ภาควิชามีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับปรัชญา และสภาพแวดล้อมภายในคณะ/สำนัก/ภาควิชา นั้น ๆ

4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรหลักให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ในแต่ละคณะ/สำนัก/ภาควิชา เพื่อจะได้ขยายผลลงสู่บุคลากรทุกระดับ

5. ให้คณะ/สำนัก/ภาควิชา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และ/หรือคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีการประสานงานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

6. ให้คณะ/สำนัก/ภาควิชา ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามขั้นตอน ดังนี้

6.1 ให้เลือกใช้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้ตามความเหมาะสม และมีการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง

6.2 จัดทำรายงานการศึกษาตนเอง ส่งให้สถาบันฯ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

7. กำหนดขั้นตอนการตรวจสอบระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อการตรวจสอบ ดังนี้

7.1 คณะกรรมการตรวจสอบระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ดำเนินการตรวจสอบ และสรุปรายงานผลการตรวจสอบ พร้อมทั้งภาวะจุดอ่อน-จุดแข็งของคณะ/สำนัก/ภาควิชาต่อคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษา

7.2 คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา แจ้งผลการตรวจสอบให้คณะ/สำนัก/ภาควิชา ทราบถึงภาวะจุดอ่อน-จุดแข็ง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อให้นำไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

7.3 คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา รายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้สถาบันฯ ทราบ

8. คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาจะประสานกับคณะ/สำนัก/ภาควิชา เพื่อเข้ารับการประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จากทบวงมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานภายนอก

9. จัดตั้งสำนักประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อประสาน สนับสนุน ประชาสัมพันธ์การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา กับหน่วยงานภายในและภายนอกสถาบันฯ และรายงานผลการดำเนินการให้สถาบันฯ ทราบ

จากความหมายที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า คุณภาพของบัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถทั้งวิชาการและความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานและเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม รับผิดชอบต่อสังคม โดยสถาบันการศึกษาต้องคำนึงถึงคุณภาพของบัณฑิตตามความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกำกับ รวมถึงสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทุกระดับของสถาบันการศึกษา

2.1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

ความหมายของจริยธรรม

เพียเจท์ (Piaget, 1962 อ้างถึงใน พรสวรรค์ พิมพะนิตย์, 2538, หน้า 12) จริยธรรม คือ องค์ประกอบของกฎเกณฑ์ที่บุคคลยอมรับว่าถูก ว่าดี ว่าควร เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคม

บราวน์ (Brown, 1968 อ้างถึงใน สมพร หลิมเจริญ, 2537, หน้า 9) จริยธรรม คือ ระบบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่บุคคลใช้ในการแยกแยะการกระทำที่ถูกต้องออกจากการกระทำที่ผิด

โฮแกน (Hogan, 1973 อ้างถึงใน จารุวรรณ ทองวิเศษ, หน้า 42) จริยธรรม คือ เป็นระบบกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้น เพื่อชี้แนะพฤติกรรมทางสังคมหรือพฤติกรรมระหว่างบุคคลและเป็นสิ่งที่สามารถระบุออกมาได้

ไฮแซงค์ (Eysench, 1976 อ้างถึงใน จารุวรรณ ทองวิเศษ, หน้า 42) โดยให้ความหมายของจริยธรรมหรือมโนธรรม คือ ผลสะท้อนจากการวางเงื่อนไข เช่น การหลีกเลี่ยงการกระทำเนื่องจากความวิตกกังวล ว่าจะได้รับการลงโทษจากสังคม ซึ่งใกล้เคียงกับคำกล่าวของเบอร์โกวิทซ์ (Berkowitz) ที่ว่าจริยธรรมเป็นการประเมินการกระทำอันเป็นความเชื่อของสมาชิกในสังคม ตามที่กำหนดไว้ว่าถูกต้อง ส่วนโดรเชนฮาน มัว และอันเดอร์วูด (Resenhan, Moore and Underwood) กล่าวว่า จริยธรรมต้องมีความหมายมากกว่า “สังคม” เพราะถ้ามโนธรรมเป็นเพียงการลงโทษตนเอง เราไม่สามารถให้เหตุผลในการที่จะละทิ้งกฎเกณฑ์ที่ได้จากพ่อแม่ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีและตั้งกฎของตนเองขึ้น ซึ่งเป็นการนำตนเองโดยธรรมชาติ ดำรงไว้ซึ่งมโนทัศน์ของตนเอง พร้อมทั้งประยุกต์ให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่

เรสต์ (Rest, 1977 อ้างถึงใน จารุวรรณ ทองวิเศษ, หน้า 42) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับหลักความยุติธรรมในการมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคม โดยไม่เกี่ยวข้องกับคุณค่าหรือความรู้สึกส่วนตัวของแต่ละบุคคล เช่น ความรู้สึกส่วนตัวที่จะพัฒนาตนเองให้ถึงจุดสุดยอดแห่งศักยภาพของเรา

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976 อ้างถึงใน จารุวรรณ ทองวิเศษ, หน้า 42) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมว่า หมายถึง ลักษณะของความผิดชอบชั่วดี เป็นเกณฑ์มาตรฐานของความประพฤติปฏิบัติในสังคม ซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้นจนกระทั่งมีพฤติกรรมเป็นของตนเอง ผลของการกระทำพฤติกรรมอันนั้นจะเป็นเครื่องมือตัดสินว่า การกระทำนั้นผิดหรือถูกโดยสังคมจะเป็นผู้ตัดสิน

พุทธทาส อินทปัญโญ (2524, หน้า 17) กล่าวว่า จริยธรรมหรือศีลธรรม หมายถึง ระเบียบที่มุ่งปฏิบัติให้เกิดความผาสุก เนื่องจากสังคมส่วนใหญ่ซึ่งมนุษย์ได้ทำขึ้น และตั้งขึ้นตามเหตุผลของมนุษย์หรือตามความต้องการของมนุษย์

สงบ ลักษณะ (2524, หน้า 29) กล่าวว่า ความคิดรวบยอดของคำว่า จริยธรรมและเป็นที่ยอมรับกันในหมู่นักจิตวิทยาและนักปฏิบัติธรรมมีสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นค่านิยม (Value) ที่เป็นคุณลักษณะภายในจิตใจอันจะคอยชักจูงกระตุ้นให้บุคคลเกิดความโน้มเอียงที่จะประพฤติไปในทางที่ดีงามต่าง ๆ ตามคำนิยมจริยธรรมนั้น ความคิดรวบยอดอีกส่วนหนึ่งของจริยธรรม คือ การกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับมาตรฐานของความดีความงามทั้งปวงที่สังคมกำหนด ยอมรับและต้องการ ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า จริยธรรมเป็นแนวทางของการประพฤติดี ประพฤติชอบ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของจริยธรรม หมายถึง ลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่าง ๆ ด้วย ลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม จะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่งในสองประเภทคือ เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคมนั้น คือ พฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบให้การสนับสนุนและลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคมเป็นการกระทำที่สังคมลงโทษหรือพยายามกำจัดและผู้กระทำพฤติกรรมนั้น ส่วนมากรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่สมควร ฉะนั้น ผู้ที่มีจริยธรรมสูง คือ ผู้ที่มีลักษณะและพฤติกรรมประเภทแรกมาก ส่วนประเภทหลังมีน้อย

สาโรช บัวศรี (2526, หน้า 20) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมว่าเป็นค่านิยมในระดับต่าง ๆ ที่สังคมและบุคคลต้องยึดมั่นถือมั่น และการมีจริยธรรมนี้จะนำสันติสุขมาให้แก่บุคคลและ

สังคมได้ตามควรแก่กรณี เพราะว่าจริยธรรมเป็นเครื่องควบคุมปฏิกิริยาระหว่างมนุษย์ และสังคมหรือสิ่งแวดล้อมทั้งปวง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมว่า เป็นแนวทางความประพฤติและการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุถึงสภาพชีวิตอันทรงคุณค่าและพึงประสงค์

จากความหมายของจริยธรรมที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง แนวทางความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีของบุคคล ทั้งกาย วาจา ใจ ซึ่งอยู่ในกรอบของศีลธรรม กฎหมาย วัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข

ขอบข่ายของจริยธรรม

คณะกรรมการโครงการศึกษาจริยธรรมไทย ได้สรุป ค่านิยมจริยธรรมตามแนวปรัชญาและวัฒนธรรมไทย (สงบ ลักษณะ,2524, หน้า 45) แบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ

ระดับที่ 1 การกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดเพื่อผลประโยชน์บางประการของตนเอง

ระดับที่ 2 การกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดเพื่อผู้อื่นในสังคมแคบ ๆ เช่น ญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท

ระดับที่ 3 การกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนใหญ่ เช่น ชุมชน ประเทศชาติ

ระดับที่ 4 การกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดเพื่อความถูกต้องดีงามอันเป็นอุดมคติหรืออุดมการณ์ในจิตใจที่เรียกว่า ทำความดี เพราะอยากทำ หรือทำความดีเพื่อความดี

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524, หน้า 2-4) ได้แบ่งลักษณะต่าง ๆของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมเป็น 4 ประการ ดังนี้

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ในสังคมนั้นเกี่ยวกับการกระทำชนิดใดดีที่ควรกระทำ ชนิดใดเลวควรงดเว้น ลักษณะและพฤติกรรมใดเหมาะสม ความรู้เชิงจริยธรรมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษาและพัฒนาการทางสติปัญญาความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางสังคมและศาสนาส่วนใหญ่ เด็กจะเริ่มเรียนรู้ตั้งแต่เกิดและโดยเฉพาะในช่วงอายุ 2 ถึง 10 ปี จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมนี้เป็นพิเศษ

2. ทัศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด ทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมาก จะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติอาจมีทัศนคติแตกต่างไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ ทัศนคติเชิงจริยธรรมมีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงจริยธรรม เพราะรวมเอาความรู้และความรู้สึก

ในเรื่องนั้น ๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้น ทัศนคติเชิงจริยธรรม จึงมีคุณสมบัติที่จะใช้ทำนายได้แม่นยำกว่าความรู้เชิงจริยธรรม

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลดังกล่าวช่วยให้ทราบเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำบางอย่างอาจขัดกับความรู้สึกของบุคคลส่วนใหญ่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผลและสถานการณ์เป็นสำคัญ

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือค่านิยมในสังคมนั้นพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวมและการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น พฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับ เช่น การโกงสิ่งของ เงินทองหรือคะแนน การขโมยและการกล่าวเท็จ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในทางดีและทางเลวของบุคคลส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน ยังได้แบ่งลักษณะของจริยธรรมดังกล่าวออกเป็น 2 ด้านดังนี้

1. ด้านเนื้อหาของจริยธรรม คือสิ่งที่แต่ละสังคม หรือหมู่เหล่าอบรมสั่งสอนลูกหลานของตนว่าทำสิ่งนั้นดี ทำสิ่งนี้ไม่ดี ซึ่งจะปรากฏในรูปของการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ทำแล้ว ผู้ทำจะได้รับการสรรเสริญจากสังคมและพฤติกรรมที่ทำแล้วจะถูกสังคมลงโทษ เป็นเนื้อหาความรู้ทางศาสนา ทางกฎระเบียบประเพณีของหมู่เหล่า อาจอยู่ในรูปค่านิยมของสังคม หรือทัศนคติของบุคคลและในรูปของบุคคลิกภาพที่เกี่ยวกับคุณธรรมและประทุษกรรมต่าง ๆ เช่น ความเอื้อเฟื้อ ความก้าวร้าว สันโดษ อิทธิบาทสี่ ฯลฯ ด้านเนื้อหาทางสังคมนี้แต่ละสังคมอาจแตกต่างกันได้มาก สิ่งที่สังคมหนึ่งว่าดีควรทำ อีกสังคมหนึ่งอาจไม่สนับสนุน เพราะเห็นเป็นสิ่งไม่จำเป็นหรือเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ

2. ด้านโครงสร้างของจริยธรรม ได้มีการสร้างหลักหรือจัดตั้งจริยธรรมเป็นประเภทต่าง ๆ ประเภทที่ใช้นี้จะแสดงถึงความเจริญทางจริยธรรมเป็นขั้น ๆ ไปตั้งแต่ขั้นต่ำสุดไปจนถึงขั้นสูงสุด การพิจารณาจริยธรรมทางด้านโครงสร้างนี้ยึดเหตุจูงใจในการเลือกกระทำเป็นสำคัญ และเกิดจากการพิจารณาว่า การรู้การคิดของมนุษย์นั้นมีโครงสร้างเช่นกัน ตัวอย่างเช่น ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้คิดของเพียเจท์ กล่าวคือ มีผู้คาดว่าจริยธรรมของบุคคลนั้นมีบางส่วนที่ขึ้นอยู่กับการรู้คิดของบุคคล ดังนั้น จริยธรรมทางด้านนี้จึงมีโครงสร้างด้วย เพียเจท์เป็นผู้ริเริ่มความคิดนี้และโคลเบอร์กได้ขยายความคิดนี้ออกไปจาก 3 ขั้น เป็น 6 ขั้นและครอบคลุมการบรรลุวุฒิภาวะทางจิตใจที่สูงกว่า ลักษณะทางด้านโครงสร้างของจริยธรรมนี้คือการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมดังกล่าวมาแล้ว

สาโรช บัวศรี (2522, หน้า 18) กล่าวว่าจริยธรรมมีโครงสร้างสำคัญอย่างน้อย 2 ข้อคือ

1. ศีลธรรม สิ่งที่งดเว้นสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ
2. คุณธรรม สิ่งที่เราควรปฏิบัติ

จากขอบข่ายของจริยธรรมที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ขอบข่ายของจริยธรรมอาจมองในด้านความรู้ ทัศนคติ เหตุผล พฤติกรรมด้านเนื้อหาและโครงสร้าง ส่วนนักวิจัยบางท่านมองในด้านศีลธรรมและคุณธรรม

แหล่งกำเนิดของจริยธรรม

เคย์ (Kay, 1970 อ้างถึงใน จารุวรรณ ทองวิเศษ, 2546, หน้า 46) กล่าวว่า จริยธรรมของบุคคลมีสาเหตุจากอิทธิพลของสังคมมากกว่าอิทธิพลของพันธุกรรม บุคคลที่เกิดมาในสังคมจะต้องเรียนรู้และยอมรับจริยธรรมประเพณีของสังคมของตน ซึ่งจะแตกต่างจากจริยธรรม ประเพณีของสังคมอื่น ๆ ไม่มากก็น้อยรากฐานการเกิดจริยธรรมจะก่อตัวขึ้นในทารกแรกเกิด โดยการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นทีละน้อยตามที่พัฒนาทางการประสาทสัมผัสต่าง ๆ จะอำนวยให้แม้ว่าอายุมนุษย์นั้นจะมีการเจริญขึ้นเป็นลำดับจากวัยทารกไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ และมนุษย์ทุกคนจะมีการพัฒนาจริยธรรมในจังหวะที่แตกต่างกัน แต่การพัฒนาในบุคคลต่าง ๆ มีลำดับขั้นตอนเป็นแบบคล้ายคลึงกันและต้นกำเนิดแต่ละแหล่งที่ก่อให้เกิดการพัฒนาจริยธรรมนั้นอยู่ที่การเรียนรู้จากสังคมนั้นเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม เมื่อประมวลทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับต้นเหตุและพัฒนาการของจริยธรรมแล้ว สามารถแบ่งทฤษฎีเหล่านี้ออกเป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีอิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาทางจริยธรรม ทฤษฎีนี้เกิดจากความเชื่อที่ว่าสังคมมีส่วนปั้นมนุษย์ให้มีลักษณะแตกต่างกันไปตามกลุ่มหรือสังคมมนุษย์ เด็กมักจะใช้วิธีการเลียนแบบผู้มีอำนาจและผู้ที่ตนรัก จนในที่สุดเด็กก็จะยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมมาเป็นหลักปฏิบัติของตนโดยอัตโนมัติ โดยสรุปทฤษฎีนี้ยอมรับว่า จริยธรรมส่วนใหญ่ถูกปลูกฝังตั้งแต่บุคคลยังเป็นเด็กเล็ก ๆ ดังนั้น กลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบในการปลูกฝังจริยธรรมให้เด็กมากที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวของตนเอง รองลงมา คือ โรงเรียน

2. ทฤษฎีพัฒนาการลักษณะที่ส่งเสริมจริยธรรม ทฤษฎีนี้เกิดจากความเชื่อที่ว่า การพัฒนาทางสติปัญญาและอารมณ์เป็นรากฐานของการพัฒนาจริยธรรม จริยธรรมของเด็กจะเจริญขึ้นตามความสามารถทางการรับรู้ สติปัญญาและอารมณ์ของเด็ก นักจิตวิทยากลุ่มนี้ คือ เจท์และโคลเบอร์ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โคลเบอร์กพบความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับสติปัญญา ลักษณะมุ่งอนาคต และความสามารถในการควบคุมตนเอง

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เป็นทฤษฎีที่อธิบายวิธีการและหรือกระบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคม ทำให้เกิดการยอมรับลักษณะกฎเกณฑ์ทางสังคม มาเป็นลักษณะของตน ทฤษฎีประเภทนี้นำเอาหลักการเสริมแรงและหลักการเชื่อมโยงมาใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมนั้น คือ

จริยธรรมกำหนดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เป็นผลสืบเนื่องจากการเรียนรู้โดยบังเอิญและการเลียนแบบ ทฤษฎีให้ความสำคัญแก่ลักษณะของสถานการณ์ซึ่งจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้บุคลากรกระทำซ้ำ ๆ จนกลายเป็นลักษณะนิสัยของเขาในที่สุด

จากแหล่งกำเนิดของจริยธรรมที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า แหล่งกำเนิดของจริยธรรมมีสาเหตุมาจากอิทธิพลของสังคมมากกว่าอิทธิพลของพันธุกรรมและจริยธรรมจะพัฒนาขึ้นตามความสามารถทางการรับรู้ สติปัญญาและอารมณ์ของบุคคลเป็นสำคัญ

องค์ประกอบของจริยธรรม

จริยธรรมมีองค์ประกอบที่สำคัญ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524, หน้า 2-3) ดังนี้

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ว่าในสังคมของตนนั้นถือว่าการกระทำชนิดใดดีควรกระทำและการกระทำใดเลว ควรงดกระทำ ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมหรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นกับอายุ ระดับการศึกษาและพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลด้วย

2. เจตคติเชิงจริยธรรม คือ ความรู้สึกของบุคคลที่เกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้นเพียงใด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีทั้งความรู้และความรู้สึกในเรื่องจริยธรรมเข้าด้วยกัน เจตคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมาก จะสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสภาพการณ์ปกติอาจมีเจตคติแตกต่างไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้

3. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมชมชอบหรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่สังคมเห็นชอบและให้การสนับสนุน เช่น การให้ทาน การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากและความซื่อสัตย์สุจริต

4. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง การใช้เหตุผลนี้แสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจเหนือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลและเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า บุคคลนั้นมีจริยธรรมอยู่ในระดับใดบุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับต่างกัน อาจมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันก็ได้ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นเครื่องแสดงพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล

จากองค์ประกอบจริยธรรมที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า จริยธรรมมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ ความรู้เชิงจริยธรรม เจตคติเชิงจริยธรรม พฤติกรรมเชิงจริยธรรมและเหตุผลเชิงจริยธรรม

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

พัฒนาการบุคลิกภาพทางจริยธรรมในเด็กและเยาวชน เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรม มีแนวทางพฤติกรรมและการปฏิบัติตนเพื่อบรรลุสภาพชีวิตอันทรงคุณค่า มีความคิดและการกระทำในสิ่งที่ดีงามและเหมาะสม คุณธรรมเป็นส่วนของจิตใจที่ประกอบด้วยความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ซึ่งใช้ในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคล

พัฒนาการจริยธรรมนี้มีกล่าวถึงในทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพอื่น ๆ ทุกทฤษฎีแต่มิได้เน้นความสำคัญไว้เด่นชัด ซูเปอร์อีโก้ในทฤษฎีจิตวิเคราะห์ คือ ส่วนมโนธรรมของจิตใจ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม อธิบายถึงการเรียนรู้ด้านจริยธรรม โดยที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคมและยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมโดยได้รับแรงเสริม ทฤษฎีพัฒนาการทางความคิดเชิงจริยธรรมและการตัดสินใจของเด็กว่ามีขั้นตอนตามลำดับ ซึ่งเป็นผลจากการที่เด็กมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่แรกเกิด

เพียเจท์ แบ่งระดับพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 3 ขั้น คือ

1. ขั้นก่อนจริยธรรม เริ่มตั้งแต่ทารกแรกเกิดจนถึงอายุ 2 ปี การกระทำของเด็กจะเป็นปฏิกิริยาโต้ตอบกับผู้เลี้ยงดู ผู้ใหญ่เป็นผู้สนองความต้องการทางกายของเด็กและยังไม่สามารถรับรู้สภาพแวดล้อมได้อย่างสมบูรณ์

2. ขั้นยึดคำสั่งผู้ใหญ่ อายุ 2 ถึง 8 ปี เด็กสามารถรับรู้สภาพแวดล้อมได้ละเอียดลึกซึ้งมากขึ้น รับแบบอย่างการกระทำของผู้ใหญ่มาเป็นของตน เด็กต้องกระทำหรือไม่กระทำตามที่บิดามารดากำหนด ทั้งนี้ เพราะเด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่ คำชมเชยและการยอมรับจากผู้ใหญ่ เด็กค่อย ๆ เรียนรู้และสามารถแยกได้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด เด็กสามารถรู้สึกผิดชอบชั่วดี และความรู้สึกสำนึกผิดนี้จะเกิดได้ยากในเด็กที่เติบโตในสถานสงเคราะห์ เด็กที่ขาดมนุษย์สัมพันธ์ และในเด็กที่ย้ายที่อยู่หรือเปลี่ยนผู้เลี้ยงดูบ่อย ๆ

3. ขั้นยึดหลักแห่งตน อายุตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป เด็กมีการพัฒนาการทางความคิดและสติปัญญาสูงขึ้น รู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด ด้วยเหตุด้วยผลและว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ เด็กเรียนรู้โดยการรู้จักคิดด้วยตนเองและจากการมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับผู้อื่นที่อยู่ในสังคมรอบตัวเขา ทั้งกับบิดามารดา สมาชิกในครอบครัว ครู เพื่อนที่โรงเรียนและผู้ใหญ่อื่น ๆ ในสังคม ทำให้เด็กยอมรับกฎเกณฑ์สากล การเรียนรู้จากประสบการณ์เหล่านี้จะนำไปสู่พัฒนาการทางจริยธรรม มีคุณธรรมเป็นของตนเอง ทำให้เด็กมีความคิดแบบมีเหตุผล สามารถจัดหมวดหมู่และเข้าใจการจัดระบบความสัมพันธ์ของการกระทำได้ เด็กอายุ 11-12 ปีขึ้นไป มีความสนใจในตนเองลดลง สามารถใช้ความคิดถึงความเป็นไปของเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้คราวละหลาย ๆ อย่าง อันมีผลทำให้เด็กสามารถอธิบายแรงจูงใจหรือแรงผลักดันที่อยู่เบื้องหลังการกระทำได้ เด็กจะนำความคิดเหล่านี้มาประกอบการตัดสินใจและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการกระทำ นอกจากนั้นเด็กจะมีความยืดหยุ่นต่อกฎเกณฑ์ได้ และรู้ว่ากฎเกณฑ์เกิดจากการตกลงกันระหว่างบุคคล เด็กในวัยนี้เริ่มรู้ว่าตนสามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ได้อย่างมีเหตุผล โคลเบอร์กได้สังเกตพัฒนาการทางจริยธรรมในบุคคลอายุต่าง ๆ โดยใช้หลักพัฒนาการทางความคิดของเพียเจท์เป็นพื้นฐาน เขาพบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์มิได้บรรลุอย่างสมบูรณ์เมื่อเด็กอายุ 11-12 ปี แต่มีพัฒนาการต่อไปอีกหลายขั้นตอนจนถึงอายุประมาณ 25 ปี

ระดับพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก แบ่งเป็น 3 ระดับ และในแต่ละระดับยังแบ่งออกเป็น 2 ขั้น รวมทั้งหมด 6 ขั้น ดังนี้คือ

1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 10 ปี เด็กจะสนองตอบต่อกฎเกณฑ์ในเรื่องความดี ความชั่วและความถูกผิด โดยแปลผลจากการกระทำทางร่างกาย และความพอใจเป็นหลัก เช่น การลงโทษ การชมเชย การแลกเปลี่ยน หรือการยอมรับกฎเกณฑ์และคำสั่งของผู้มีอำนาจทางกายเหนือตน แบ่งระดับเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้น 1 หลักการหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษและทำตามคำสั่ง เด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี จะยอมรับกฎเกณฑ์โดยทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ โดยมุ่งหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษทางกาย เด็กอายุนี้ไม่ได้สนใจต่อผลของการกระทำที่จะเกิดขึ้นต่อผู้อื่น

ขั้น 2 หลักการสื่อสัมพันธ์และทำเพื่อรางวัล อายุ 7-10 ปี เด็กรู้ว่าการกระทำที่ถูกต้องเป็นสื่อทำให้เกิดความพอใจ ซึ่งเป็นความต้องการของตนเองและผู้อื่น เด็กมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในแง่ของการแลกเปลี่ยน คือ ทำดีเพื่อความพอใจ หรือทำดีทำถูกเพื่อจะได้รับรางวัล

2. ระดับกฎเกณฑ์ อายุ 11-16 ปี เด็กโตและวัยรุ่นจะประพฤติตนตามความคาดหวังของบุคคลในครอบครัวและในสังคม มีการยอมรับค่านิยมของกลุ่มว่าถูกต้อง และยอมรับการกระทำ

ตามกลุ่มด้วยความจงรักภักดีต่อกฎเกณฑ์ของสังคม มีการคิดและใช้เหตุผลสนับสนุนและกระทำตามบุคคลที่ตนรับเป็นแบบอย่าง ในระดับนี้แบ่งเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้น 3 หลักการทำตามมิตรภาพระหว่างบุคคล อายุ 11-12 ปี เด็กวัยนี้ยอมกระทำตามผู้อื่นที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม กระทำตามเพื่อนหรือบุคคลที่ตนรับเป็นแบบอย่าง

ขั้น 4 หลักการทำตามกฎเกณฑ์และกฎหมาย อายุ 14-16 ปี เด็กวัยรุ่นแสดงพฤติกรรมที่เป็นแนวโน้มตามที่บุคคล ผู้มีอิทธิพลหรือมีอำนาจกำหนด คือ กระทำตามกฎเกณฑ์ตามหน้าที่ คงไว้ซึ่งกฎของสังคม ได้แก่ การกระทำตามกฎของสังคมเพื่อผลประโยชน์ของตน

3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์ อายุ 16 ปีขึ้นไป บุคคลจะพยายามกำหนดคุณค่าจริยธรรมและหลักเกณฑ์ให้มีความเที่ยงตรง ใช้สติปัญญาในการพิจารณาเหตุผลเชิงจริยธรรมในการกระทำของตน ซึ่งต่างจากการกระทำตามสิ่งที่ผู้มีอำนาจกำหนด และการกระทำที่เป็นการเลียนแบบค่านิยมของกลุ่มในระดับที่ผ่านมา ระดับนี้บุคคลจะมีจริยธรรมอันประกอบด้วยเหตุผลเป็นของตนเอง แบ่งเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้น 5 หลักการทำตามสัญญาสังคม เยาวชน อายุ 16 ปีขึ้นไป เริ่มเห็นความสำคัญของคนหมู่มาก การกระทำที่ถูกต้องจะถูกกำหนดโดยสิทธิของบุคคลและมาตรฐานของสังคม ซึ่งสังคมได้พิสูจน์และยอมรับ คนในวัยนี้พัฒนาสู่ความคิดของผู้ใหญ่ที่สนใจต่อความคิดเห็นและคุณค่าของผู้อื่น ยอมตกลงและปฏิบัติตามสัญญาซึ่งเป็นข้อผูกมัดที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกัน คือ การที่บุคคลกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เพื่อประโยชน์ของการอยู่รวมกันในสังคม

ขั้น 6 หลักการยึดอุดมคติสากล อายุประมาณ 25 ปีขึ้นไป เป็นระดับของการบรรลุวุฒิภาวะทางจริยธรรม บุคคลจะกระทำสิ่งที่ถูกต้อง โดยการกำหนดและการตัดสินของมโนธรรมที่อยู่ในใจของตน และการกระทำนั้น ๆ จะสอดคล้องกับหลักอุดมคติตามเหตุและผลอันเป็นสากล ซึ่งประกอบด้วยมนุษยธรรม ความยุติธรรม และการเคารพต่อความเป็นมนุษย์คือการกระทำความดีเพื่อความดีนั่นเอง

สรุป พัฒนาการทางจริยธรรม คือ กระบวนการพัฒนาการที่เด็กมีความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับผู้เลี้ยงดูที่ให้ความรักและความอบอุ่น ผู้ใหญ่ต้องกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นผู้ชี้แนะเด็กให้กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ด้วยความสม่ำเสมอและประกอบด้วยเหตุและผล เพื่อให้เด็กยอมรับแบบอย่างที่ดีและนำไปปฏิบัติตาม การให้แรงเสริมและการให้เด็กได้ปฏิบัติตนเองในกลุ่มจะทำให้เด็กได้เรียนรู้ซ้ำ ๆ และเกิดเป็นค่านิยม การกระตุ้นพัฒนาการทางจริยธรรมควรกระทำให้เหมาะสมตามลำดับขั้นของพัฒนาการด้านร่างกาย สมอง สติปัญญาและอารมณ์ของเด็กแต่ละวัย ด้วยการบรรลุวุฒิภาวะทางจริยธรรม คือ การที่บุคคลสามารถตัดสินการกระทำที่เหมาะสมที่ถูกต้องด้วยมโนธรรมอันประกอบด้วยเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับอุดมคติสากล

ศรีธรรม ธนะภูมิ (2537, หน้า 68) ได้จัดลำดับพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก แบ่งออกเป็น 3 ระดับและในแต่ละระดับยังแบ่งออกเป็น 2 ขั้น รวมทั้งหมด 6 ขั้น ดังนี้

ระดับพัฒนาการทางจริยธรรม	เหตุผลเชิงจริยธรรม (ทำดีและไม่ทำชั่ว)
1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์	- ขึ้นอยู่กับผลกระทบทางร่างกายและความพอใจ
ขั้นที่ 1 อายุก่อน 7 ปี	- เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษและทำตามคำสั่ง
ขั้นที่ 2 อายุ 7-10 ปี	- เพื่อให้ผู้อื่นพอใจ เพื่อจะได้รับรางวัล
2. ระดับกฎเกณฑ์	- ขึ้นอยู่กับความคาดหวังของบุคคลในครอบครัวและสังคม
ขั้นที่ 3 อายุ 11-13 ปี	- ทำตามเพื่อนหรือบุคคลที่ตนเองและกลุ่มยอมรับ
ขั้นที่ 4 อายุ 14-16 ปี	- ทำตามกฎของสังคมเพื่อผลประโยชน์ของตน
3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์	- มีเหตุผลเป็นของตนเอง
ขั้นที่ 5 อายุ 16-25 ปี	- ทำตามกฎของสังคมเพื่อประโยชน์ของการอยู่รวมกันของสังคม
ขั้นที่ 6 อายุ 25 ปีขึ้นไป	- กระทำสิ่งที่ถูกต้องโดยการกำหนดและการตัดสินใจของมโนธรรมของตนเอง คือ ทำดีเพื่อความดี

คณะกรรมการโครงการศึกษาจริยธรรมไทย ได้แบ่งระดับพัฒนาการทางจริยธรรมตามลักษณะโครงสร้างของวัฒนธรรมสังคมไทย ออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ (สงบ ลักษณะ 2524, หน้า 45)

ระดับที่ 4 ทำความดีเพื่อความดี ทำดีเพื่ออุดมการณ์อันเป็นสากล

ระดับที่ 3 ทำความดีเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

ระดับที่ 2 ทำความดีเพื่อผู้อื่นในวงแคบ ๆ

ระดับที่ 1 ทำความดีเพื่อประโยชน์บางประการของตนเอง

การวัดจริยธรรม

วิธีการวัดจริยธรรมเป็นการวัดที่กระทำยากและซับซ้อน แต่นักจิตวิทยาและนักวัดผลได้พยายามหาวิธีการและสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพพอที่จะกระตุ้นให้ตรงตามลักษณะที่ต้องการวัด

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ ซึ่ง ทวี ห่อแก้ว (2524, หน้า 121) กล่าวว่า ถ้าจะให้ได้ผลที่มีความเที่ยงตรงสูงควรจะใช้หลาย ๆ วิธีประกอบกัน ซึ่งพอสรุปวิธีการที่ใช้ทั่ว ๆ ไปได้ 5 วิธี ดังนี้

1. วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนงตั้งแต่ประสบการณ์อันซับซ้อน เช่น พฤติกรรมของคนเป็นสิ่งที่จะสังเกตพิจารณาให้ได้เรื่องราวรายละเอียดถี่ถ้วนได้ยาก เราต้องเลือกสังเกตเพียงปฏิกิริยาอันใดอันหนึ่งเป็นคราว ๆ ไป ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมและลักษณะทั่ว ๆ ไป ที่แบบแสดงออกมีอยู่ 2 แบบ คือ การสังเกตแบบควบคุมเป็นการสังเกตการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่จัดไว้โดยเฉพาะ อีกแบบหนึ่ง คือ การสังเกตทั่วไปในชีวิตประจำวันที่บุคคลแสดงออก ทั้งสองแบบนี้ต้องมีการบันทึกผลตรงตามที่เห็นโดยไม่นำความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้องและผู้สังเกตได้มีการฝึกฝนความสามารถเป็นพิเศษจึงจะได้ผลดี

2. วิธีการรายงานตนเอง ซึ่งมี 2 แบบ คือ

2.1 การวิเคราะห์ตนเอง คือ การให้บุคคลประมาณค่าตัวเองแบบวิเคราะห์ตัวเองจะเป็นคำถามแบบปรนัย เช่น ความสนใจในวิชาชีพต่าง ๆ ทัศนคติ แล้วแปลผลเข้าสู่มาตรวัด

2.2 การสัมภาษณ์ คือ การสนทนาระหว่างบุคคลสองคนอย่างมีจุดหมาย โดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามมาและจดบันทึกประมาณค่า ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่รู้ตัวว่าถูกทดสอบคุณธรรม

3. วิธีการใช้แบบทดสอบ เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก โดยมีการสร้างแบบทดสอบขึ้นประกอบด้วยคำถามหรือข้อความหลายข้อที่ผู้ทดสอบสร้างขึ้น โดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐาน หัวข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมักจะเกี่ยวข้องกับผู้ถูกทดสอบเองหรือสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมที่ทำอยู่เสมอ ๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้น ๆ ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือกับผู้ทดสอบในการตอบแบบทดสอบจึงจะได้ผลเพื่อทำให้การทดสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์

4. วิธีการศึกษาความเห็นจากคนอื่น เป็นวิธีการที่ผู้วัดสร้างแบบทดสอบถามขึ้นเพื่อถามบุคคลอื่นว่ามีความรู้สึกเกี่ยวกับบุคคลนั้นอย่างไร เช่น ครู ผู้ปกครอง เพื่อน เป็นต้น

5. วิธีให้สร้างจินตนาการ เป็นวิธีที่ผู้วัดได้จัดสิ่งเร้าขึ้นมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนอง เช่น เล่าเรื่องจากรูปที่นำมาให้ดูตัวอย่าง ได้แก่ แบบทดสอบโรชาร์ดและรูปภาพที่เกิด

จากหยดหมึก ให้สร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องจากที่กำหนดให้ ให้เติมข้อความที่ไม่สมบูรณ์ ให้แสดงออกโดยการวาดภาพ เป็นต้น ซึ่งต้องใช้ผู้ทดสอบที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี

จากการศึกษาเครื่องมือวัดจริยธรรม จึงสรุปได้ว่า เครื่องมือที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ วิธีการใช้แบบทดสอบ

2.2 ประวัติและภารกิจสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นสถาบันตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ.2528 เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรมของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริม และให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และครุศาสตร์อุตสาหกรรม รวมทั้งทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประกอบด้วย พระนาม “พระจอมเกล้า” ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญพระบรมราชลัญจกร “พระมหาพิชัยมงกุฎ” ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้เป็นตราสัญลักษณ์ประจำสถาบันฯ นับเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และเป็นมหามงคลยิ่ง ส่วนคำว่า “เจ้าคุณทหาร” นั้นมีไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ท่านเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “เจ้าคุณทหาร” ตามที่ท่านเลี่ยม พรตพิทยพยัต ทายาทของท่านได้แจ้งความประสงค์ไว้ในการบริจาคที่ดินอันเป็นที่ตั้งของสถาบันฯ ในปัจจุบัน

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หรือที่นิยมเรียกกันทั่วไปว่า “พระจอมเกล้าลาดกระบัง” มีประวัติความเป็นมาดังนี้

24 สิงหาคม 2503	ลงนามในข้อตกลงความช่วยเหลือทางวิชาการจากรัฐบาลญี่ปุ่น ในการก่อตั้งศูนย์ฝึกโทรคมนาคม นนทบุรี สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
พฤษภาคม 2507	ศูนย์ฝึกโทรคมนาคม นนทบุรี เปลี่ยนฐานะเป็นวิทยาลัยโทรคมนาคม นนทบุรี

24 เมษายน 2514	รวมวิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยคมนาคมนนทบุรี และวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี เข้าด้วยกัน และจัดตั้งเป็น “สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า”
24 สิงหาคม 2515	วิทยาลัยโทรคมนาคมนนทบุรี เปลี่ยนชื่อเป็น คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ศูนย์นนทบุรี
15 พฤศจิกายน 2515	วิทยาลัยวิชาการก่อสร้าง บางพลัด โอนมาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าศูนย์นนทบุรี และเปลี่ยนชื่อเป็น คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
29 มิถุนายน 2517	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ได้โอนสังกัดจากกระทรวงศึกษาธิการมาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ และเปลี่ยนคำว่า “ศูนย์” เป็น “วิทยาเขต” โดยศูนย์นนทบุรี เปลี่ยนเป็น วิทยาเขตนนทบุรีลาดกระบัง
10 พฤศจิกายน 2520	จัดตั้งคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์
22 เมษายน 2522	วิทยาลัยเกษตรกรรมเจ้าคุณทหาร ได้โอนจากกระทรวงศึกษาธิการ มาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตนนทบุรีลาดกระบัง และเปลี่ยนชื่อวิทยาเขต เป็นวิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
9 พฤษภาคม 2524	วิทยาลัยเกษตรกรรมเจ้าคุณทหาร เปลี่ยนชื่อเป็น คณะเทคโนโลยีการเกษตร และจัดตั้งสำนักวิจัยและบริการคอมพิวเตอร์
20 กุมภาพันธ์ 2529	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เปลี่ยนเป็นสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
22 พฤษภาคม 2529	จัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย
9 ธันวาคม 2531	จัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์ โดยแยกออกจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์
29 พฤษภาคม 2534	จัดตั้งสำนักหอสมุดกลาง
20 มิถุนายน 2539	จัดตั้งวิทยาเขตชุมพร
27 กุมภาพันธ์ 2539	จัดตั้งคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
29 สิงหาคม 2539	จัดตั้งสำนักทะเบียนและประมวลผล
8 ตุลาคม 2539	จัดตั้งวิทยาเขตระยองตามมติ ครม.
ตราประจำสถาบันฯ	เป็นวงกลมสองชั้น ภายในวงกลมชั้นในมีตรา “พระมหาพิชัยมงกุฎ” และเลข ๔ ภายในตรา หมายถึง รัชกาลที่ ๔ ส่วนรัศมี เป็นเครื่องประกอบตรา หมายถึง พระเกียรติคุณแผ่ไพศาล ฉัตรเจ็ดชั้นที่อยู่สองข้างตราเป็นฉัตรประกอบพระเกียรติยศ หมายถึง ความร่มเย็น

ของพสกนิกร ส่วนลายกนกที่ปรากฏภายในวงกลม เป็นส่วนประกอบที่กำหนดขึ้นเท่านั้น

วันสถาปนาสถาบันฯ 24 สิงหาคม

ดอกไม้ประจำสถาบันฯ ดอกแคแสด

สีประจำสถาบันฯ สีแสด (สีประจำรัชกาลที่ ๔)

วิสัยทัศน์ มุ่งเป็นสถาบันชั้นนำทางการศึกษา วิจัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับนานาชาติ

ปรัชญา การศึกษา วิจัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ

ปณิธาน มุ่งมั่นให้การศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อความเป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม

พันธกิจ พันธกิจตามพระราชบัญญัติสถาบันฯ ได้กำหนดไว้ 4 ด้านดังนี้

- การเรียนการสอน
- การวิจัย
- บริการวิชาการ
- ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

จากวิสัยทัศน์ ปรัชญา และปณิธาน ที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน สถาบันฯ ได้กำหนดพันธกิจของสถาบันฯ ขึ้นใหม่จากเดิมที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันฯ ดังนี้

1. ด้านการผลิตบัณฑิต

1.1 ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม

1.2 จัดการศึกษาขั้นสูงให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

1.3 มีความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

2. ด้านการวิจัย

2.1 สร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพและมีคุณค่าเพื่อสนับสนุนงานวิชาการและเป็น

ประโยชน์ต่อสังคม

2.2 สร้างงานวิจัยขั้นสูงที่เป็นเลิศทางวิชาการในระดับนานาชาติ

3. ด้านบริการวิชาการและบริการสังคม

3.1 ให้บริการวิชาการ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีหลายรูปแบบที่เปิดกว้างสู่สังคมอย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในภูมิภาค

4. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทย

4.1 ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทย

5. ด้านการบริหารและการจัดการ

5.1 การพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารตามหลักของการจัดการที่ดี

หน่วยงานภายในสถาบันฯ

สถาบันฯ ได้แบ่งส่วนราชการ ทั้งที่จัดตั้งตามกฎหมายและจัดตั้งตามมติสภาสถาบันฯ เป็นหน่วยงานระดับคณะทั้งหมด 17 หน่วยงาน ดังนี้

1. สำนักงานอธิการบดี
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์
3. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
4. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
5. คณะวิทยาศาสตร์
6. คณะเทคโนโลยีการเกษตร
7. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
8. บัณฑิตวิทยาลัย
9. สำนักหอสมุดกลาง
10. สำนักวิจัยและบริการคอมพิวเตอร์
11. สำนักทะเบียนและประมวลผล
12. โครงการสำนักวิจัยการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ
13. โครงการวิทยาลัยนานาชาติ
14. โครงการคณะอุตสาหกรรมเกษตร
15. ศูนย์บริการออกแบบพระจอมเกล้าลาดกระบัง
16. ศูนย์เทคโนโลยีอุตสาหกรรมพระจอมเกล้าลาดกระบัง
17. โรงนมกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

นอกจากนี้สถาบันฯ ได้ดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาคในรูปวิทยาเขต ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 และวันที่ 8 ตุลาคม 2539 จำนวน 2 วิทยาเขต คือ

1. วิทยาเขตชุมพร
2. วิทยาเขตระยอง

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต มีผู้ทำการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

พศิน แตงจวง (2545) ได้ทำการวิจัย ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษา ปี 2540-2544 พบว่า ในภาพรวมนายจ้าง/หัวหน้างานมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจะเห็นว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและการใช้เทคโนโลยี ด้านมีมนุษยสัมพันธ์ปรับตนเองเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านมีภาวะผู้นำ ด้านมีคุณธรรมจริยธรรมและด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนอีก 3 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางภาษา ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ภาษาไทยและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา และด้านใฝ่รู้และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ส่วนข้อคิดเห็นของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีจุดเด่น จุดด้อย ได้มีการให้ความคิดเห็นไว้ ดังนี้

จุดเด่น คือ

1. นำเอาความรู้วิชาชีพมาประยุกต์ในการทำงานได้
2. มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบภายใต้การดูแลของหัวหน้างาน
3. มีความรู้ด้านทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีใหม่ได้ดี
4. มีการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องอยู่ในเกณฑ์ดี
5. มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี
6. มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับดีมาก
7. เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในเกณฑ์ดี
8. มีความรับผิดชอบต่อสังคมดี

จุดด้อย คือ

1. ขาดความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์
2. ควรปรับปรุงทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ
3. ทักษะในการสืบค้นข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ยังน้อย
4. มีภาวะการเป็นผู้นำด้านการตัดสินใจเชื่องช้า
5. ควรมีการร่วมงานสังคมบ้าง

วิรัชยา ขาวจันทร์ (2547) ได้ทำการวิจัยความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อคุณสมบัติโดยรวม อยู่ในระดับมาก คุณสมบัติที่ได้คะแนนในระดับมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบในงานที่ทำ ความมีมนุษยสัมพันธ์และจริยธรรมของบัณฑิต สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ของบัณฑิต ผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่า ควรเสริมความรู้ทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ และให้ความสำคัญกับการเรียนภาคปฏิบัติและการประยุกต์ใช้ทฤษฎีให้มากขึ้น เสริมทักษะเชิงธุรกิจ ปรับปรุงเรื่องภาษาต่างประเทศและเนื้อหาของบางวิชาให้ทันสมัยกว่าเดิม ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบุคลากรที่ผู้บังคับบัญชาต้องการ คือ ความรับผิดชอบในงานที่ทำ ความเป็นผู้นำ ขยัน สู้งาน และทักษะด้านภาษา

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2542, อ้างถึงในวิรัชยา ขาวจันทร์, หน้า 11) ได้ศึกษาความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สถาบันราชภัฏตามทัศนะของผู้ประกอบการ โดยการจัดประชุมเชิงอภิปราย เรื่อง “บัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้ประกอบการ” และสำรวจความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ผู้จัดการฝ่ายบุคคลของสถานประกอบการ ได้ผลการศึกษาโดยเรียงลำดับตามความต้องการจากมากไปหาน้อย พบว่า

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ประกอบด้วยมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและพัฒนาความรู้ ให้ทันเหตุการณ์ สามารถพัฒนางานให้ทันสมัยอยู่เสมอ นำความรู้ไปใช้กับงานที่ได้รับมอบหมาย มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ สามารถประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ มีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะสาขา รู้จักดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และรู้จักการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการทำงาน

2. ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ ประกอบด้วยใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐานได้ ทำงานเป็นทีม แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี วางแผนการทำงานเป็น ทำงานเป็นระบบ ใช้ภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา สามารถค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ในสังคม และประยุกต์งานได้

3. ด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย มีมนุษยสัมพันธ์ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน แต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกกาลเทศะ ซื่อสัตย์ สู้งานไม่เกี่ยงงาน เคารพกฎเกณฑ์ขององค์กร กระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็นและมีวิสัยทัศน์กว้างไกล

ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะการทำงานของบัณฑิต คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2543-2545 และความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา พบว่า บัณฑิตคณะโบราณคดีส่วนใหญ่ที่ทำงานแล้ว จะเป็นงานในหน่วยงานภาคเอกชนและเป็นงานประจำ มีความพึงพอใจต่อค่าจ้าง/เงินเดือนที่ได้รับต่องานที่ทำในระดับน้อย และมีความคิดเห็นว่า การเพิ่มรายวิชาและเน้นด้านภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ปรับปรุงหลักสูตรและรายวิชาต่าง ๆ ให้ทันสมัยเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคม ส่วนความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตคณะโบราณคดี อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นว่าการผลิตบัณฑิตควรสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต พัฒนาหลักสูตรในลักษณะบูรณาการและสาขาวิทยาการและปรับปรุงให้ทันสมัย เน้นการนำวิชาการมาประยุกต์ใช้กับโลกสมัยใหม่ ควรเพิ่มทักษะความรู้ด้านภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ การพูดในที่ชุมชน การพูดแสดงความคิดเห็น การเขียนบทความ/รายงานและหนังสือ และควรให้นักศึกษาได้ฝึกงานก่อนสำเร็จการศึกษา

สุธีร์ เจริญสุข (2547) ได้ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2544 พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นต่อบัณฑิตในระดับดี ในเรื่องการปฏิบัติงานของบัณฑิต ความรับผิดชอบ ความสามารถของบัณฑิตในการนำความรู้ไปใช้งาน การใช้คอมพิวเตอร์ การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น การตัดสินใจ สามารถต่อสู้ใช้ชีวิตในสังคมได้ กระตือรือร้นในการปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ การรับรู้ต่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ การแสดงออก การเป็นผู้นำ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตัวเอง ฯลฯ และมีความคิดเห็นว่า บัณฑิตควรปรับปรุงในเรื่องภาษาอังกฤษ

พรลักษณ์ ฤกษ์สมโภชน์ (2546) รายงานวิจัยสถาบันเรื่อง ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ในภาพรวมมหาวิทยาลัย ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับปานกลาง ในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลการการทำงาน และด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ เมื่อพิจารณาตามรายข้อ พบว่า บัณฑิตได้รับความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ เรื่องทักษะทางภาษาต่างประเทศ ความสามารถในการบริหารคน และระดับน้อยในเรื่อง ความเป็นผู้นำ การสร้างสรรค์งานใหม่

2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ไว้ดังนี้

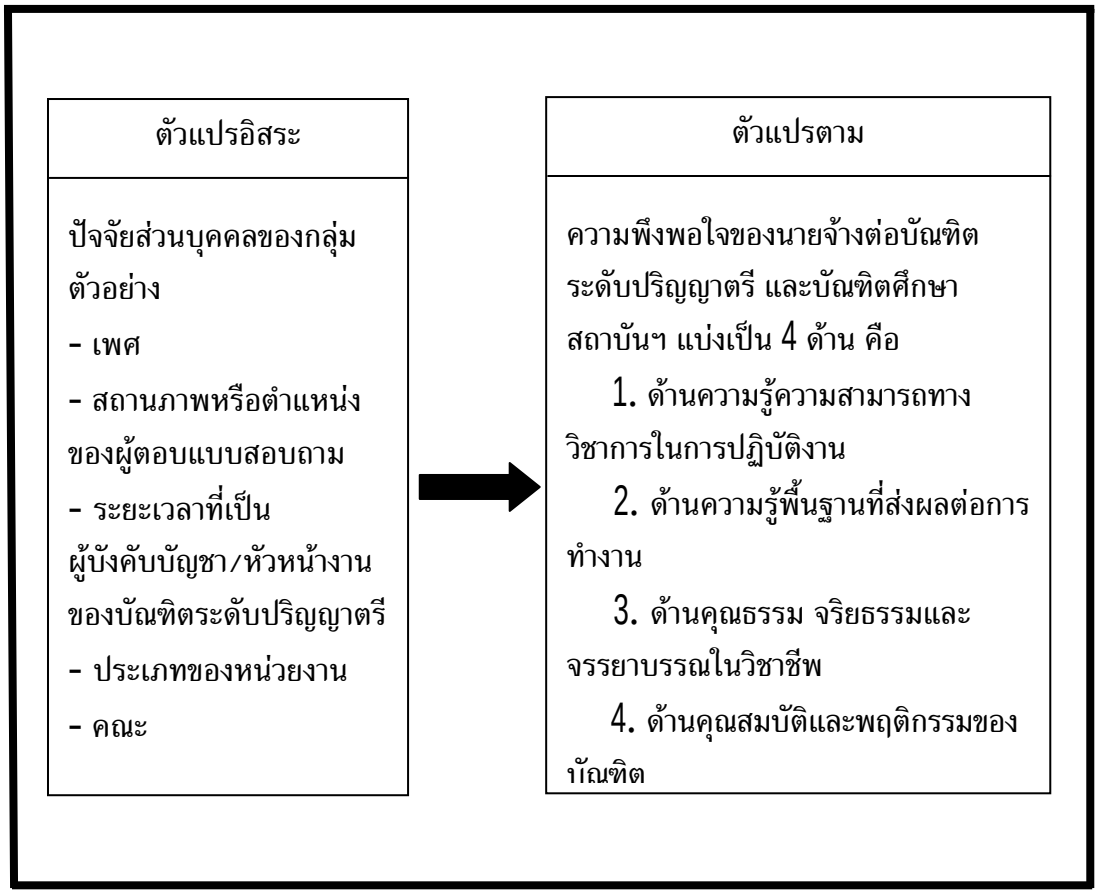

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การทดสอบเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการสำรวจข้อมูล เพื่อการวิจัยในครั้งนี้ คือ นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ ที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2547 จำนวนทั้งสิ้น 3,408 คน จำแนกเป็นนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1,304 คน คณะสถาปัตยกรรม 226 คน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม 757 คน คณะวิทยาศาสตร์ 306 คน คณะเทคโนโลยีการเกษตร 402 คน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 180 คณะอุตสาหกรรมเกษตร 143 คน และบัณฑิตจากวิทยาเขตชุมพร 90 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณตามวิธีการของ Taro Yamane (ยุทธพงษ์, 2543 : 79) ซึ่งมีสูตรดังนี้

จากสูตร $n = \dfrac{N}{1+Ne^2}$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 0.05

แทนค่า $n = \dfrac{3,408}{[1 + (3,408)(0.05)^2]}$

$= 358$

3.2 การสุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรที่ทำการวิจัยในครั้งนี้ มีลักษณะคล้ายคลึงกันและทราบจำนวนประชากรในส่วนย่อยทั้งหมด ผู้วิจัยจึงเลือกการสุ่มตัวอย่างที่เป็น Non-Probability Sampling โดยวิธีกำหนดโควตา (Quota Sampling) ตามจำนวนของประชากรที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2547 ซึ่งจำนวนของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมีดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรที่จบการศึกษาในแต่ละคณะ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

หน่วยงาน	จำนวน (คน)				สุ่ม (คน)			
	ตรี	โท	เอก	รวม	ตรี	โท	เอก	รวม
คณะวิศวกรรมศาสตร์	1,173	126	5	1,304	123	12	2	137
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	191	35	-	226	20	4	-	24
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	521	235	1	757	55	24	-	79
คณะวิทยาศาสตร์	259	47	-	306	27	6	-	33
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	349	53	-	402	36	6	-	42
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	-	180	-	180	-	19	-	19
คณะอุตสาหกรรมเกษตร	128	15	-	143	13	2	-	15
วิทยาเขตชุมพร	90	-	-	90	9	-	-	9
รวม	2,711	691	6	3,408	283	73	2	358

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยอาศัยวัตถุประสงค์ของการศึกษา สมมติฐานการศึกษา และแบบสอบถามของงานศึกษาที่ผ่านมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามทางด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและสถานะภาพของหน่วยงาน จำนวน 4 ข้อ โดยใช้วิธีให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา จำนวน 39 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน จำนวน 12 ข้อ ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน จำนวน 6 ข้อ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ จำนวน 12 ข้อ และด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต

3.4 การทดสอบเครื่องมือวิจัย

1. ในการวิเคราะห์ความถูกต้องของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน ดังนี้

- รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติ ตีรเศรษฐ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
- รองศาสตราจารย์ ดร.สุชีพ สุขสุแพทย์ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพปฎล สุวัจนานนท์ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน
- รองศาสตราจารย์ ดร. เสน่ห์ เอกะวิภาต รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ

2. หลังจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุง และได้นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งเป็นการวัดความสอดคล้องภายใน ตามวิธีของครอนบราช (Cronbach, 1990 : 204) ผลการทดสอบปรากฏว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงมาก

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้วิธีดังต่อไปนี้

1. มีหนังสือจากกองแผนงาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความร่วมมือจากนายจ้างในการตอบแบบสอบถาม

2. ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวนทั้งสิ้น 1,300 ฉบับ (ใช้ฐานข้อมูลจากกองแผนงานในเรื่องของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ที่อยู่ของนายจ้าง ซึ่งได้ทำการสำรวจจากงานพระราชทานปริญญาบัตร เมื่อเดือนธันวาคม 2548) เพื่อกระจายแบบสอบถามดังกล่าวให้กับนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ตามที่ต่าง ๆ และกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนภายในวันที่ 7 กรกฎาคม 2549

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว จะมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลเพื่อพิจารณาถึงความผิดปกติของข้อมูล และความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

2. ข้อมูลที่ถูกต้องจะนำมาลงรหัส (coding) เพื่อเป็นการแยกคำตอบออกจากกัน โดยมีการแทนคำตอบด้วยคะแนนตัวเลข

3. นำไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ภายใต้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการนำข้อมูลที่ได้ทำการประมวลผลโดยการจัดเรียบเรียงให้เป็นระเบียบแล้วมาศึกษาด้วยหลักวิธีทางสถิติ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการทดสอบโดยผู้วิจัยพิจารณาเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ที่เป็นสถิติเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของการบรรยาย โดยนำเสนอข้อมูลแบบแจกแจงความถี่และหาจำนวนร้อยละกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำเสนอในรูปตาราง

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับคะแนนความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ตามวิธีของ Likert Scale โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้ (สุชาติ, 2546 : 214-218)

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายของระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก

2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ระดับความสำคัญของความพึงพอใจจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากคะแนนรวมของทุกข้อของแต่ละด้านที่มีผลต่อความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความพึงพอใจในแต่ละด้าน ซึ่งการทดสอบสมมติฐานจะใช้การเปรียบเทียบจากค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วนำเสนอในรูปตาราง

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการอธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา

3. ค่า t - Test ใช้ในการทดสอบเปรียบเทียบตัวแปรอิสระ ซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม

4. ค่า One-Way ANOVA (F-test) ใช้ในการทดสอบเปรียบเทียบตัวแปรอิสระ ซึ่งจำแนกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป

5. ใช้ Scheffe ในการหาค่าเฉลี่ยรายคู่

สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ รุ่นปีการศึกษา 2547 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 358 ราย ผลการวิจัยแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

<u>ส่วนที่ 1</u> ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและสถานภาพของหน่วยงาน

<u>ส่วนที่ 2</u> ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2547 โดยรวม และจำแนกตามด้านต่าง ๆ ใน 4 ด้านดังนี้

2.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน

2.2 ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน

2.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2.4 ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต

<u>ส่วนที่ 3</u> ทดสอบสมมติฐาน

<u>ส่วนที่ 4</u> ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและสถานภาพของหน่วยงาน

จากการวิจัยข้อมูลส่วนบุคคลและสถานภาพของหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพหรือตำแหน่ง ระยะเวลาที่เป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน และประเภทของหน่วยงาน สามารถอธิบายผล ได้ดังนี้

เพศ จากการวิจัยพบว่า นายจ้างผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 65.40 และเป็นเพศหญิง จำนวน 124 คน คิดเป็น ร้อยละ 34.60 รายละเอียดตามตารางที่ 1

สถานภาพหรือตำแหน่ง จากการวิจัยพบว่า นายจ้างผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้างาน จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 รองลงมา คือ ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 40.20 เจ้าของกิจการ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 และอื่น ๆ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.40 รายละเอียดตามตารางที่ 1

ระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานของบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา จากการวิจัยพบว่า นายจ้างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา เป็นเวลามากกว่า 6 เดือน จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 90.20 เป็นผู้บังคับบัญชาเป็นเวลา 4-6 เดือน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 เป็นผู้บังคับบัญชาเป็นเวลา 1-3 เดือน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 และเป็นผู้บังคับบัญชาน้อยกว่า 1 เดือน คิดเป็นร้อยละ 0.60 รายละเอียดตามตารางที่ 1

ประเภทของหน่วยงาน จากการวิจัยพบว่า ประเภทของหน่วยงานของนายจ้างส่วนใหญ่เป็นเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 79.10 รองลงมา คือ ส่วนราชการ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70 และอื่น ๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนายจ้าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น	358	100.00
เพศ		
ชาย	234	65.40
หญิง	124	34.60
สถานภาพหรือตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม		
เจ้าของกิจการ	34	9.50
หัวหน้างาน	157	43.90
ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ	144	40.20
อื่น ๆ	23	6.40

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนายจ้าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคล(ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระยะเวลาที่เป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานของบัณฑิต		
น้อยกว่า 1 เดือน	2	0.60
1-3 เดือน	6	1.70
4-6 เดือน	27	7.50
มากกว่า 6 เดือน	323	90.20
ประเภทของหน่วยงาน		
ส่วนราชการ	48	13.40
เอกชน/ธุรกิจส่วนตัว	283	79.10
รัฐวิสาหกิจ	17	4.70
อื่น ๆ	10	2.80

4.2 ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง

การวิจัย ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต สรุปได้ดังนี้

จากการแปลผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้างทั้ง 4 ด้าน พบว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่มีคะแนนเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณาสาเหตุที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจ ผลการศึกษาพบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจในด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และ 4.19 ตามลำดับ โดยระดับปริญญาเอกมีระดับความพึงพอใจในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุดของทุกระดับการศึกษาโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 รองลงมาในลำดับที่สองคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

3.95 และ 4.46 ตามลำดับ ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิตมีระดับความพึงพอใจเป็นลำดับที่สาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ทั้งในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และ 3.90 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับปริญญาเอกมีลำดับความพึงพอใจในด้านดังกล่าวอยู่ในลำดับที่มากที่สุดของทุกระดับการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และมีความพึงพอใจด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ในทุกระดับการศึกษา รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงระดับความพึงพอใจโดยรวม จำแนกรายด้านและระดับการศึกษา

คุณลักษณะ	ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			รวม		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน	3.73	0.55	มาก	3.95	0.60	มาก	4.46	0.41	มาก	3.78	0.57	มาก
ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	3.65	0.56	มาก	3.84	0.59	มาก	4.00	0.47	มาก	3.69	0.57	มาก
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.03	0.56	มาก	4.19	0.55	มาก	4.50	0.59	มากที่สุด	4.06	0.56	มาก
ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต	3.71	0.53	มาก	3.90	0.60	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.75	0.55	มาก
รวม	3.80	0.48	มาก	3.99	0.53	มาก	4.41	0.54	มาก	3.85	0.50	มาก

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้างโดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีความพึงพอใจในเรื่องมุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนดมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 รองลงมาคือ เรื่องความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และ

มีความพึงพอใจในเรื่องมีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงานน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 รายละเอียดตามตารางที่ 3

เมื่อพิจารณาในระดับการศึกษา พบว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี ในเรื่องมุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนดมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.99 และนายจ้างมีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องมีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ในระดับปริญญาโท นายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องเดียวกับระดับปริญญาตรี สำหรับปริญญาเอก นายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล เรื่องความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน และในเรื่องสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ทั้งสามเรื่องที่กล่าว

ตารางที่ 3 แสดงระดับความพึงพอใจ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะ	ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			รวม		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.66	0.73	มาก	3.93	0.65	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.72	0.72	มาก
2. การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.64	0.73	มาก	3.97	0.67	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.72	0.73	มาก
3. ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.58	0.75	มาก	3.95	0.72	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	3.66	0.76	มาก
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.81	0.73	มาก	4.04	0.70	มาก	4.00	0.00	มาก	3.85	0.72	มาก
5. ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	3.92	0.71	มาก	4.07	0.65	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	3.96	0.70	มาก

<u>ตารางที่ 3</u> แสดงระดับความพึงพอใจ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

คุณลักษณะ	ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			รวม		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
6. สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.90	0.75	มาก	3.97	0.78	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.92	0.76	มาก
7. มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.50	0.74	มาก	3.70	0.83	มาก	4.00	1.41	มาก	3.54	0.76	มาก
8. มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	3.99	0.72	มาก	3.99	0.87	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.99	0.76	มาก
9. สามาถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.63	0.73	มาก	3.85	0.78	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	3.68	0.75	มาก
10. สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.65	0.76	มาก	3.96	0.79	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.72	0.78	มาก
11. ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.85	0.78	มาก	4.14	0.69	มาก	4.00	0.00	มาก	3.91	0.77	มาก
12. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.65	0.76	มาก	3.82	0.82	มาก	4.00	0.00	มาก	3.68	0.78	มาก
รวม	3.73	0.55	มาก	3.95	0.60	มาก	4.46	0.41	มาก	3.78	0.57	มาก

2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน

ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้างโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 โดยมีความพึงพอใจเรื่องความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 รองลงมา คือ ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และมีความพึงพอใจเรื่อง

ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 รายละเอียดตามตารางที่ 4

เมื่อพิจารณาในระดับการศึกษา พบว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อระดับปริญญาตรี และปริญญาโทมากที่สุดในเรื่องมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และ 4.27 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในระดับปริญญาตรี และปริญญาโทในเรื่องความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และ 3.34 ตามลำดับ ส่วนระดับปริญญาเอกนายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องความสามารถในการสนทนาและเขียนภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ทั้งสองเรื่องที่กล่าว และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องความสามารถสนทนาและอ่านภาษาอังกฤษ โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งสองเรื่องเท่ากับ 3.50

ตารางที่ 4 แสดงระดับความพึงพอใจ ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะ	ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			รวม		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.08	0.70	มาก	4.26	0.65	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	4.12	0.69	มาก
2. ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.06	0.70	มาก	4.21	0.67	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	4.09	0.69	มาก
3. ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.11	0.77	ปานกลาง	3.34	0.75	ปานกลาง	3.50	0.71	มาก	3.16	0.77	ปานกลาง
4. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.29	0.73	ปานกลาง	3.53	0.73	มาก	3.50	0.71	มาก	3.34	0.73	ปานกลาง
5. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.17	0.80	ปานกลาง	3.40	0.76	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก	3.22	0.80	ปานกลาง

ตารางที่ 4 แสดงระดับความพึงพอใจ ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

คุณลักษณะ	ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			รวม		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
6. มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.18	0.71	มาก	4.27	0.77	มาก	4.00	0.00	มาก	4.20	0.72	มาก
รวม	3.65	0.56	มาก	3.84	0.59	มาก	4.00	0.47	มาก	3.69	0.57	มาก

3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

การศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรรณในวิชาชีพ พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้างโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 โดยมีความพึงพอใจในเรื่องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 รองลงมาคือ มีความสุภาพอ่อนน้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และมีความพึงพอใจเรื่องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.91 รายละเอียดตามตารางที่ 5

เมื่อพิจารณาในระดับการศึกษา พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ในเรื่องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และ 4.41 ตามลำดับ และนายจ้างมีความพึงพอใจในระดับปริญญาตรีน้อยที่สุดในเรื่องปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ในระดับปริญญาโท ในเรื่องมีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 สำหรับปริญญาเอกนายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องมีความสุภาพอ่อนน้อม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

ตารางที่ 5 แสดงระดับความพึงพอใจ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ จำแนกตามการศึกษา

คุณลักษณะ	ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			รวม		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.89	0.80	มาก	4.05	0.74	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.93	0.79	มาก
2. ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	3.98	0.77	มาก	4.18	0.69	มาก	4.00	0.00	มาก	4.02	0.75	มาก
3. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.85	0.79	มาก	4.10	0.69	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.91	0.78	มาก
4. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.20	0.62	มาก	4.41	0.52	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	4.24	0.60	มาก
5. มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.04	0.73	มาก	4.25	0.62	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	4.08	0.71	มาก
6. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.18	0.69	มาก	4.25	0.66	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	4.19	0.68	มาก
7. มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.01	0.72	มาก	4.16	0.67	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	4.04	0.71	มาก
8. มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.13	0.70	มาก	4.27	0.65	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	4.16	0.69	มาก
9. มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.09	0.67	มาก	4.19	0.72	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	4.11	0.68	มาก
10. มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.19	0.73	มาก	4.30	0.64	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	4.22	0.71	มาก
11. มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	3.90	0.66	มาก	4.04	0.66	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.93	0.66	มาก

ตารางที่ 5 แสดงระดับความพึงพอใจ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ จำแนกตามการศึกษา (ต่อ)

คุณลักษณะ	ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			รวม		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
12. มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.89	0.67	มาก	4.03	0.75	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.92	0.69	มาก
รวม	4.03	0.56	มาก	4.19	0.55	มาก	4.50	0.59	มากที่สุด	4.06	0.56	มาก

4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต

การศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้างโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 โดยมีความพึงพอใจในเรื่องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 รองลงมาคือ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยทั้งสองเรื่องเท่ากับ 3.99 และมีความพึงพอใจเรื่องมีความเป็นผู้นำน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.44 รายละเอียดตามตารางที่ 6

เมื่อพิจารณาในระดับการศึกษา พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ในเรื่องความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 และ 4.15 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ในเรื่องมีความเป็นผู้นำ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และ 3.63 ตามลำดับ สำหรับปริญญาเอกนายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดในทุกเรื่อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50

ตารางที่ 6 แสดงระดับความพึงพอใจ ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะ	ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			รวม		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	3.96	0.70	มาก	4.08	0.64	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.99	0.69	มาก
2. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.05	0.70	มาก	4.15	0.68	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	4.08	0.67	มาก
3. การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.94	0.68	มาก	4.14	0.61	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.99	0.67	มาก
4. มีความเป็นผู้นำ	3.39	0.76	ปานกลาง	3.63	0.84	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.44	0.78	ปานกลาง
5. ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.55	0.73	มาก	3.81	0.86	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.61	0.77	มาก
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.87	0.71	มาก	3.92	0.76	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.89	0.72	มาก
7. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.55	0.71	มาก	3.92	0.80	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.63	0.74	มาก
8. มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.58	0.72	มาก	3.77	0.76	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.62	0.73	มาก

ตารางที่ 6 แสดงระดับความพึงพอใจ ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

คุณลักษณะ	ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			รวม		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
9. สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.46	0.78	ปานกลาง	3.71	0.77	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.52	0.79	มาก
รวม	3.71	0.53	มาก	3.90	0.60	มาก	4.50	0.71	มากที่สุด	3.75	0.55	มาก

4.3 ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

เนื่องจากข้อมูลจากการสำรวจบางตัวมีการกระจายมาก ทำให้ต้องจัดกลุ่มข้อมูลตัวแปรใหม่เพื่อให้มีจำนวนข้อมูลในแต่ละกลุ่ม ที่จะใช้เปรียบเทียบเพื่อแสดงผลอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

ปัจจัย	ข้อมูลสำรวจ		ข้อมูลปรับปรุง	
ระยะเวลาที่เป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานของบัณฑิต	น้อยกว่า 1 เดือน	2 ข้อมูล	น้อยกว่า 1-6 เดือน	35 ข้อมูล
	1-3 เดือน	6 ข้อมูล	มากกว่า 6 เดือน	323 ข้อมูล
	3-4 เดือน	27 ข้อมูล		
	มากกว่า 6 เดือน	323 ข้อมูล		
ประเภทของหน่วยงาน	ส่วนราชการ	48 ข้อมูล	ส่วนราชการ	48 ข้อมูล
	เอกชน/ธุรกิจส่วนตัว	283 ข้อมูล	เอกชน/ธุรกิจ	283 ข้อมูล
	รัฐวิสาหกิจ	17 ข้อมูล	อื่น ๆ	27 ข้อมูล
	อื่น ๆ	10 ข้อมูล		

ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แบ่งความพึงพอใจออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต

<u>สมมติฐานที่ 1</u> นายจ้างที่มีเพศแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิต ระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า นายจ้างที่มีเพศแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ รายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจ	เพศ	จำนวน	$\overline{X}$	S.D	t	P
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน	ชาย	234	3.82	0.56	1.73	0.08
	หญิง	124	3.71	0.57		
ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	ชาย	234	3.70	0.59	0.60	0.55
	หญิง	124	3.66	0.53		
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	ชาย	234	4.08	0.56	0.73	0.47
	หญิง	124	4.03	0.55		
ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต	ชาย	234	3.78	0.56	1.31	0.19
	หญิง	124	3.70	0.53		

ตารางที่ 7 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามเพศ(ต่อ)

ความพึงพอใจ	เพศ	จำนวน	$\overline{X}$	S.D	t	P
รวม	ชาย	234	3.87	0.50	1.30	0.19
	หญิง	124	3.80	0.48		

<u>สมมติฐานที่ 2</u> นายจ้างที่มีสถานภาพหรือตำแหน่งแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า นายจ้างที่มีสถานภาพหรือตำแหน่งแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียด นายจ้างที่มีสถานภาพหรือตำแหน่งมีผลระดับความพึงพอใจแตกต่างกันเฉพาะด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต รายละเอียดตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามสถานภาพหรือตำแหน่งของนายจ้าง

ความพึงพอใจ	สถานภาพหรือตำแหน่งงาน	จำนวน	$\overline{X}$	S.D	F	P
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน	เจ้าของ	34	3.79	0.68	2.19	0.09
	หัวหน้า	157	3.79	0.54		
	ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ	144	3.72	0.56		
	อื่น ๆ	23	4.04	0.54		

ตารางที่ 8 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามสถานภาพหรือตำแหน่งของนายจ้าง(ต่อ)

ความพึงพอใจ	สถานภาพหรือตำแหน่งงาน	จำนวน	$\overline{X}$	S.D	F	P
ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	เจ้าของ	34	3.53	0.60		
	หัวหน้า	157	3.72	0.53		
	ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ	144	3.67	0.61	1.60	0.19
	อื่น ๆ	23	3.84	0.55		
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	เจ้าของ	34	4.11	0.68		
	หัวหน้า	157	4.09	0.49		
	ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ	144	4.00	0.58	1.18	0.32
	อื่น ๆ	23	4.18	0.67		
ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต	เจ้าของ	34	3.80	0.56		
	หัวหน้า	157	3.78	0.54		
	ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ	144	3.66	0.55	3.16	0.03*
	อื่น ๆ	23	4.00	0.59		
รวม	เจ้าของ	34	3.85	0.55		
	หัวหน้า	157	3.87	0.45		
	ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ	144	3.79	0.51	2.12	0.10
	อื่น ๆ	23	4.05	0.56		

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

<u>สมมติฐานที่ 3</u> ระยะเวลาที่เป็นนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ แตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาที่เป็นนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ แตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ รายละเอียดตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามระยะเวลาที่เป็นนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา

ความพึงพอใจ	ระยะเวลาที่เป็นนายจ้าง	จำนวน	$\overline{X}$	S.D	t	P
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน	น้อยกว่า1-6 ด	35	3.73	0.60		
	มากกว่า 6 ด	323	3.79	0.56	-0.56	0.57
ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	น้อยกว่า1-6 ด	35	3.71	0.71		
	มากกว่า 6 ด	323	3.69	0.55	0.22	0.82
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	น้อยกว่า1-6 ด	35	4.04	0.57		
	มากกว่า 6 ด	323	4.07	0.56	-0.29	0.78
ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต	น้อยกว่า1-6 ด	35	3.65	0.61		
	มากกว่า 6 ด	323	3.76	0.55	-1.09	0.28
รวม	น้อยกว่า1-6 ด	35	3.80	0.56		
	มากกว่า 6 ด	323	3.85	0.49	-0.54	0.59

<u>สมมติฐานที่ 4</u> นายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงานแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า นายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงานแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า นายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงาน มีผลระดับความพึงพอใจแตกต่างกันในทุกด้าน รายละเอียดตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน

ความพึงพอใจ	ประเภทของหน่วยงาน	จำนวน	$\overline{X}$	S.D	F	P
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน	ราชการ	48	4.10	0.53		
	เอกชน	283	3.73	0.56	9.24	0.00*
	อื่น ๆ	27	3.74	0.55		
ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	ราชการ	48	3.93	0.56		
	เอกชน	283	3.64	0.56	5.49	0.01*
	อื่น ๆ	27	3.72	0.56		
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	ราชการ	48	4.32	0.63		
	เอกชน	283	4.03	0.55	6.04	0.00*
	อื่น ๆ	27	3.97	0.44		
ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต	ราชการ	48	4.08	0.58		
	เอกชน	283	3.71	0.54	10.87	0.00*
	อื่น ๆ	27	3.62	0.49		
รวม	ราชการ	48	4.14	0.53		
	เอกชน	283	3.80	0.48	10.04	0.00*
	อื่น ๆ	27	3.78	0.43		

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของนายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงานที่แตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ ที่แตกต่างกันโดยใช้เทคนิค Scheffe พบว่า นายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการมีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ สูงกว่านายจ้างที่เป็นเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว และอื่น ๆ รายละเอียดตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย รายคู่ของนายจ้างที่แตกต่างกันมีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา แตกต่างกัน

	$\overline{X}$	ราชการ	เอกชน/ธุรกิจส่วนตัว	อื่น ๆ
ราชการ	4.14		*	*
เอกชน/ธุรกิจส่วนตัว	3.80			
อื่น ๆ	3.78			

<u>สมมติฐานที่ 5</u> บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจของนายจ้าง โดยรวม ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ รายละเอียดตามตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามคณะ

ความพึงพอใจ	คณะ	จำนวน	$\overline{X}$	S.D	F	P
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน	วิศวกรรมศาสตร์	123	3.73	0.56		
	สถาปัตยกรรมศาสตร์	20	3.76	0.66		
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	55	3.74	0.52		
	วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	27	3.71	0.42	1.62	0.14
	การเกษตรอุตสาหกรรม	36	3.62	0.52		
	เกษตร	13	4.14	0.49		
	วิทยาเขตชุมพร	9	3.58	0.58		

ตารางที่ 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามคณะ(ต่อ)

ความพึงพอใจ	คณะ	จำนวน	$\overline{X}$	S.D	F	P
ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	วิศวกรรมศาสตร์	123	3.67	0.51		
	สถาปัตยกรรมศาสตร์	20	3.46	0.79		
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	55	3.56	0.62		
	วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	27	3.80	0.33	1.12	0.35
	การเกษตรอุตสาหกรรม	36	3.66	0.59		
	เกษตร	13	3.79	0.58		
	วิทยาเขตชุมพร	9	3.63	0.56		
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	วิศวกรรมศาสตร์	123	4.00	0.57		
	สถาปัตยกรรมศาสตร์	20	3.93	0.74		
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	55	4.01	0.56		
	วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	27	4.14	0.39	0.71	0.64
	การเกษตรอุตสาหกรรม	36	4.08	0.56		
	เกษตร	13	4.24	0.44		
	วิทยาเขตชุมพร	9	3.95	0.52		

ตารางที่ 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของนายจ้าง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ	คณะ	จำนวน	$\overline{X}$	S.D	F	P
ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต	วิศวกรรมศาสตร์	123	3.70	0.55		
	สถาปัตยกรรมศาสตร์	20	3.63	0.68		
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	55	3.71	0.55		
	วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	27	3.67	0.36	0.86	0.52
	การเกษตร	36	3.69	0.45		
	อุตสาหกรรมเกษตร	13	4.02	0.55		
	วิทยาเขตชุมพร	9	3.63	0.56		
รวม	วิศวกรรมศาสตร์	123	3.80	0.48		
	สถาปัตยกรรมศาสตร์	20	3.74	0.65		
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	55	3.79	0.49		
	วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	27	3.85	0.31	0.95	0.46
	การเกษตร	36	3.78	0.45		
	อุตสาหกรรมเกษตร	13	4.09	0.46		
	วิทยาเขตชุมพร	9	3.72	0.51		

4.4 ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย นายจ้างมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้

1. จุดเด่นที่สำคัญของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ

	ร้อยละ
1.1 มีความรู้ ความสามารถดี	21.96
1.2 มีความขยัน อดทน ตั้งใจทำงาน	19.43
1.3 เรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว	12.33
1.4 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ได้รับมอบหมายได้ดี	11.15
1.5 มีความเป็นผู้นำ/สุภาพ/อ่อนน้อม	10.81
1.6 สามารถเข้ากับผู้อื่นในองค์กรได้ดี	7.94
1.7 มีความคิดสร้างสรรค์/กล้าตัดสินใจ	5.91
1.8 มีบุคลิกภาพที่ดี/เป็นแบบอย่างที่ดี	3.72
1.9 มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง	2.53
1.10 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน/ลูกน้อง/เพื่อน	1.52
1.11 ยอมรับการทำงานของผู้อื่น	1.35
1.12 เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน	1.01
1.13 อดออม ประหยัด	0.17
1.14 มีคุณธรรม/จริยธรรม	0.17

2. จุดด้อยที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ

	ร้อยละ
2.1 ความรู้รอบตัว/วิสัยทัศน์/การเรียนรู้/การนำเสนอ	37.61
2.2 ความสามารถในการสนทนา อ่านและเขียนภาษาต่างประเทศ	15.22
2.3 ภาวะความเป็นผู้นำ/การตรงต่อเวลา/สุภาพ/ซื่อสัตย์	14.93
2.4 ความคิดสร้างสรรค์/กล้าแสดงความคิดเห็น	6.57
2.5 ความอดทน อดกลั้น/ความมุ่งมั่นในการทำงาน	6.27
2.6 มีความมั่นใจในตนเองมากเกินไป	4.48
2.7 มนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	3.28
2.8 ความละเอียดรอบคอบ/คุณภาพงาน	3.28

	ร้อยละ
2.9 ความสามารถในการแก้ปัญหาในการทำงาน	2.69
2.10 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	2.09
2.11 การปรับตัวเข้ากับองค์กร	1.19
2.12 การใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน	0.90
2.13 การให้ความร่วมมือกับกิจกรรมขององค์กร	0.60
2.14 ทัศนคติในการทำงาน	0.60
2.15 ความรับผิดชอบ	0.30

3. คุณลักษณะอื่น ๆ ของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาที่นายจ้างต้องการ

	ร้อยละ
3.1 ความรู้ความสามารถ/การใฝ่หาความรู้	35.80
3.2 ตรงต่อเวลา/ซื่อสัตย์	17.49
3.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	8.64
3.4 อดทน/ขยัน	6.58
3.5 ความรับผิดชอบ	6.17
3.6 ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	5.76
3.7 การเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน	5.14
3.8 สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานได้ดี	3.09
3.9 คอมพิวเตอร์/โปรแกรมสถิติ	2.88
3.10 มีคุณธรรม/จริยธรรม/ประหยัด	2.26
3.11 การปรับตัวเข้ากับองค์กร	1.85
3.12 ความรอบรู้ในการทำงาน	1.65
3.13 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1.44
3.14 สามารถแก้ปัญหา	1.23

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่สถาบันการศึกษาไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นจะต้องปรับปรุงวิธีการและรูปแบบการจัดการศึกษาในการผลิตบัณฑิตใหม่จากเดิมที่ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษา (Supply Side) เป็นผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของกระแสการเปลี่ยนแปลงและผู้ใช้แรงงาน (Demand Side) ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด 8 มาตรฐาน ซึ่ง 1 ใน 8 มาตรฐานคือ มาตรฐาน ด้านคุณภาพบัณฑิต โดยกำหนดตัวบ่งชี้ที่สำคัญคือ ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อสะท้อนคุณภาพของบัณฑิต และในการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดให้ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิต เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในมิติที่ 1 ด้านประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจะต้องทำการประเมินตัวชี้วัดดังกล่าว

จากเหตุผลดังกล่าว คณะผู้วิจัยซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำการศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตของสถาบันฯ จึงได้กำหนดกรอบแนวทางและวิธีการศึกษา ซึ่งจะทำให้ทราบถึงบัณฑิตของสถาบันฯ ที่ผลิตออกไปมีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและคุณสมบัติ ตรงกับความต้องการของผู้ใช้แรงงานหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการผลิตบัณฑิตของสถาบันฯ ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้แรงงานต่อไป

การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสถาบันฯ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ของสถาบันฯ จำแนกตามเพศ สถานภาพหรือตำแหน่ง ระยะเวลา ประเภทหน่วยงานของนายจ้าง และคณะ

3. เพื่อทราบประเด็นที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ควรปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ว่า นายจ้างที่มีเพศสถานภาพหรือตำแหน่งงาน ระยะเวลาที่เป็นนายจ้าง ประเภทของหน่วยงาน และบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในคณะที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัย รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยสังเขปดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2547 จำนวน 3,408 คน โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของ Taro Yamane และสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดแบบ Non-Probability Sampling โดยวิธีการกำหนดโควต้า(Quota Sampling) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 358 คน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสถาบันฯ และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆโดยแบบสอบถามมีผลการทดสอบความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,300 ฉบับ ทางไปรษณีย์และกำหนดให้ส่งคืนภายในวันที่ 7 กรกฎาคม 2549 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสถาบันฯ ผู้วิจัยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้ค่า t-test และ One-Way ANOVA (F-test) และใช้ Scheffe ในการหาค่าเฉลี่ยรายคู่โดยกำหนดระดับนัยสำคัญระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและสถานภาพของหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ จำนวน 358 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 65.40 โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้างาน ร้อยละ 43.90 รองลงไปเป็น ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ ร้อยละ

40.20 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่เป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานของบัณฑิต มากกว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 90.20 รองลงไปมีระยะเวลา 4-6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 7.50 และส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานประเภทเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 79.10 รองลงไปเป็นหน่วยงานประเภทส่วนราชการ ร้อยละ 13.40

การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ สรุปได้ว่าระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.85 โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.06 และด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.69 เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน นายจ้างมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3.99 คือ ความมุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด รองลงมาคือ ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องมีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.54 และเมื่อพิจารณาในระดับการศึกษา พบว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี ในเรื่องมุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนดมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.99 และนายจ้างมีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องมีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ในระดับปริญญาโท นายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องเดียวกับระดับปริญญาตรี สำหรับปริญญาเอก นายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล เรื่องความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน และในเรื่องสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ทั้งสามเรื่องที่กล่าว

ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน นายจ้างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจเรื่อง ความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์มากที่สุด รองลงมาคือ ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.20 และ 4.12 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจเรื่อง ความสามารถใน

การสนทนาภาษาอังกฤษน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.16 และเมื่อพิจารณาในระดับการศึกษา พบว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อระดับปริญญาตรี และปริญญาโทมากที่สุดในเรื่องมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และ 4.27 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในระดับปริญญาตรี และปริญญาโทในเรื่องความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และ 3.34 ตามลำดับ ส่วนระดับปริญญาเอกนายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องความสามารถในการสนทนาและเขียนภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ทั้งสองเรื่องที่กล่าว และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องความสามารถสนทนาและอ่านภาษาอังกฤษ โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งสองเรื่องเท่ากับ 3.50

ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ นายจ้างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในเรื่องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด รองลงมาคือ มีความสุภาพอ่อนน้อม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และ 4.22 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจเรื่อง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.91 และเมื่อพิจารณาในระดับการศึกษา พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ในเรื่องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และ 4.41 ตามลำดับ นายจ้างมีความพึงพอใจในระดับปริญญาตรีน้อยที่สุดในเรื่องปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ในระดับปริญญาโท ในเรื่องมีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 สำหรับปริญญาเอกนายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องมีความสุภาพอ่อนน้อม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในเรื่องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต นายจ้างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.75 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจเรื่อง มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมากที่สุด รองลงมาคือ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.03 และ 3.99 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจเรื่อง มีความเป็นผู้นำน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.44 และเมื่อพิจารณาในระดับการศึกษา พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ในเรื่องความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 และ 4.15 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดทั้งในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ในเรื่องมีความเป็นผู้นำ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และ 3.63 ตามลำดับ สำหรับปริญญาเอกนายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดในทุกเรื่อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 นายจ้างที่มีเพศแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า นายจ้างที่มีเพศแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 นายจ้างที่มีสถานภาพหรือตำแหน่งแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า นายจ้างที่มีสถานภาพหรือตำแหน่งแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า นายจ้างที่มีสถานภาพหรือตำแหน่ง มีผลระดับความพึงพอใจบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯแตกต่างกันเฉพาะด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต

สมมติฐานที่3 ระยะเวลาที่เป็นนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ แตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า ระยะเวลาที่เป็นนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ แตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิต โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 นายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงานแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า นายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงานแตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า นายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงาน มีผลระดับความพึงพอใจแตกต่างกันในทุกด้าน และเมื่อนำผลวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของนายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงานที่แตกต่างกัน โดยใช้เทคนิค Scheffe พบว่า นายจ้างที่มีประเภทของหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการมีผลระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ สูงกว่านายจ้างที่เป็นเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว และอื่น ๆ

สมมติฐานที่ 5 บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีผลระดับความพึงพอใจของนายจ้าง โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 13 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

	เพศ	สถานภาพ/ตำแหน่ง	ระยะเวลาที่เป็นนายจ้าง	ประเภทหน่วยงาน	คณะ
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
รวม	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง

5.2 การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ รุ่นปีการศึกษา 2547 พบว่าระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต แต่อย่างไรก็ตามระดับความพึงพอใจที่ได้รับยังต่ำกว่าที่ผู้วิจัยคาดหวังไว้ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1. จากข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นายจ้างที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีสถานภาพเป็นหัวหน้างาน มีระยะเวลาในการเป็นผู้บังคับบัญชาบัณฑิตมากกว่า 6 เดือน และเป็นหน่วยงานเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ลักษณะงานที่ทำเพศชายจะมีโอกาสในการได้งานทำมากกว่าเพศหญิง ประกอบกับส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานประเภทเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว ซึ่งองค์กรประเภทนี้ส่วนใหญ่จะรับเพศชายเข้าทำงาน

มากกว่าเพศหญิง และในการพิจารณาบุคคลขึ้นเป็นหัวหน้างานเพศชายจะมีโอกาสมากกว่าเพศหญิง จึงทำให้นายจ้างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับวัฒนธรรมในการบริหารงานขององค์กรในประเทศไทย ที่ให้ความสำคัญเพศชายมากกว่าเพศหญิง

2. ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยพอใจในเรื่องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด และน้อยที่สุดในเรื่องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสถาบัน จะต้องตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ที่จะต้องตอบสนองต่อนายจ้าง เพราะเรื่องดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นในเรื่องของจรรยาบรรณในวิชาชีพของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน โดยพอใจในเรื่องมุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนดมากที่สุด และน้อยที่สุดในเรื่องมีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน ซึ่งสถาบันฯ จะต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้ที่จะฝึกบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ ให้มีความรู้ในการจัดระบบงานและควบคุมงาน เพื่อตอบสนองต่อนายจ้างและเป็นการเตรียมบัณฑิตของสถาบันฯ ให้พร้อมที่จะเป็นผู้บริหารต่อไป ในด้านถัดมาได้แก่ ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต โดยพอใจในเรื่องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมากที่สุด และน้อยที่สุดในเรื่องมีความเป็นผู้นำ สถาบันฯ จะต้องพิจารณาในเรื่องทั้งสอง สำหรับพัฒนาบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสถาบันฯ ให้มีความสามารถในการเป็นผู้นำ เพื่อเตรียมบัณฑิตของสถาบันฯ ให้มีความสามารถที่รอบด้านมิใช่เพียงมีความรู้ทางวิชาการเพียงอย่างเดียว โดยเฉพาะความเป็นผู้นำซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมาก และด้านที่มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน โดยพอใจในเรื่องความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์มากที่สุด และน้อยที่สุดในเรื่องความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ สถาบันฯ จะต้องให้ความสำคัญกับการที่จะพัฒนาบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ในเรื่องภาษาที่สอง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่บัณฑิตควรจะมีทักษะทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียนได้เป็นอย่างดี เพื่อตอบสนองความต้องการของนายจ้าง

3 จากการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างกันนั้น เมื่อทำการทดสอบสมมติฐานแล้วพบว่า เพศ สถานภาพหรือตำแหน่ง ระยะเวลาที่เป็นนายจ้าง และบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ประเภทของหน่วยงานเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้น ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ สถานภาพหรือตำแหน่ง ระยะเวลาที่เป็นนายจ้าง และบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จ

การศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจของนายจ้าง เนื่องจาก นายจ้างทุกคนเมื่อรับบัณฑิตของสถาบันฯ เข้าทำงานแล้วย่อมต้องการที่จะได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน ความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพและมีคุณสมบัติและพฤติกรรมที่ดี หากนายจ้างได้บัณฑิตที่มีคุณสมบัติตรงกับความต้องการ ย่อมทำให้ระดับความพึงพอใจมากตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของความพึงพอใจของ Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English (1974 : 769-770) พัชรี ศรีสุข (อ้างถึงในสมบัติ ตั้งประสพทรัพย์, 2526 : 17) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) แต่ประเภทของหน่วยงานที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า หน่วยงานประเภทเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตน้อยกว่าหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการ อาจเนื่องจากการที่นายจ้างของหน่วยงานประเภทเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว เป็นเจ้าของธุรกิจ ซึ่งมีความต้องการที่จะได้บุคคลที่มีคุณภาพ เพียบพร้อมในทุกด้านเข้ามาทำงานในหน่วยงานของตนเพื่อช่วยกันสร้างผลการดำเนินงานให้สูงสุดหรือบรรลุเป้าหมายตามที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ เมื่อเทียบกับนายจ้างที่เป็นส่วนราชการ ที่การดำเนินงานมิได้มุ่งหวังกำไร ดังนั้น ความต้องการบุคลากรที่จะรับเข้าทำงานจึงแตกต่างจากหน่วยงานเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว จึงส่งผลให้ระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด สามารถนำมากล่าวเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนายจ้าง ได้แก่ เพศ สถานภาพหรือตำแหน่งงาน ระยะเวลาที่เป็นนายจ้าง และบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน นายจ้างมีระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ จึงไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยส่วนบุคคลของนายจ้างดังกล่าว แต่มีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงในแต่ละด้านเพื่อให้นายจ้างเกิดความพึงพอใจสูงสุด ดังนี้

1.1 ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ควรปรับปรุงในเรื่อง ความสามารถในการสนทนาและการเขียนภาษาอังกฤษ โดยมอบหมายให้คณะ/วิทยาเขต ได้จัดกิจกรรมเสริม

หลักสูตรเพิ่ม และกำหนดให้นักศึกษาทุกระดับการศึกษา ต้องผ่านกิจกรรมดังกล่าวอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อเพิ่มคุณภาพบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้างและสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน ควรปรับปรุงในเรื่องมีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน และความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล โดยมอบหมายให้คณะ/วิทยาเขต ได้เสริมการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษา ให้เป็นผู้คิดเป็นทำเป็นอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ เพื่อสร้างความพร้อมของนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์

1.3 ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต ควรปรับปรุงในเรื่อง ความเป็นผู้นำและสามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยมอบหมายให้คณะ/วิทยาเขตได้จัดกิจกรรมในการเรียนการสอนและเสริมหลักสูตรให้นักศึกษาได้ทำงานเป็นทีม และหมุนเวียนตำแหน่งหัวหน้าทีม เพื่อเพิ่มทักษะการเป็นผู้นำ และความสามารถในการกระตุ้นเตือนให้เพื่อนร่วมงานร่วมมือทำงานจนสำเร็จ

1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ควรปรับปรุงในเรื่องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยมอบหมายคณะ/วิทยาเขต ได้จัดกิจกรรมในการสร้างจิตสำนึกให้นักศึกษารู้จักวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น รุ่นพี่เป็นแบบอย่างที่ดีให้รุ่นน้องปฏิบัติตาม เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความเคยชินเมื่อจบเป็นบัณฑิตออกไปทำงานก็ยังคงปฏิบัติอยู่

2. ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องประเภทหน่วยงานของนายจ้างที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาในทุกด้านแตกต่างกัน ดังนั้น ในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันฯ จะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนบุคคลดังกล่าว โดยสถาบันฯ ควรจะมีการศึกษาในรายละเอียดถึงความแตกต่างของหน่วยงานประเภทส่วนราชการ และเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว ว่ามีความต้องการบัณฑิตที่มีคุณสมบัติแบบใด

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา จะขึ้นอยู่กับความรู้สึกของนายจ้างที่เป็นผลมาจากการเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังกับผลการทำงานที่

มองเห็นหรือเข้าใจ ถ้าตรงกับความคาดหวังนายจ้างย่อมพอใจ แต่ถ้าเกินกว่าความคาดหวังยิ่งพอใจมากขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นจะต้องให้มีการประเมินความพึงพอใจของนายจ้างอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพในการผลิตบัณฑิตของสถาบันฯ ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา. 2547. **ภาวะการทำงานของบัณฑิตคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2543-2545 และความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.**

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524. **จริยศาสตร์ศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ทวี ห่อแก้ว. 2524. **จิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

เทวินทร์ กองพร. 2541. **ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ภายใต้โครงการสถาบันตำรวจเพื่อประชาชน**: ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของทบวงมหาวิทยาลัย** (2540)

ประกาศสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรื่อง **นโยบายและแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพ** (2544)

พศิน แตงจวง และคณะ. 2545. **ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาปี 2540-2544.** มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พรลักษณ์ ฤกษ์สมโภชน์. 2546. **ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,** กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พุทธทาส อินทปัญโญ. 2524. **ความแตกต่างระหว่างศีลธรรมกับศาสนาในอนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพขุนไพรัชชำนาญ,** นนทบุรี :เอกรินทร์.

วิรัชยา ขาวจันทร์. 2547. **ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**: งานนโยบายและแผน, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศรีธรรม ธนภูม. 2537. **จัดลำดับพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก.**

สงบ ลักษณะ 2524. **การศึกษาและพัฒนาจริยธรรมไทยในการวัดผลการศึกษา**, 25-27: มกราคม-ธันวาคม 2524.

สมบัติ ตั้งประสพทรัพย์. 2546. **การศึกษาบริการที่คาดหวังและบริการที่รับรู้ได้เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อบริการของหอสมุดและจดหมายเหตุ ธนาคารแห่งประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ทรวิโรฒ.

สาโรช บัวศรี. 2526. **จริยธรรมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

สุธีร์ เจริญสุข . 2547. **ผลการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2544**: งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี, มหาวิทยาลัยบูรพา.

โสภิณ ทองปาน. 2541. **ความพึงพอใจของลูกค้า (Customer Satisfaction) ความพอใจในการทำงาน (Job Satisfaction)**: คู่มือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โครงการปริญญาโทสำหรับผู้บริหาร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Cronbach, Lee J. 1990. **Essential of Psychology Testing: Hanpercollishes.** Inc.

Good, C.V. 1973. **Dictionary of Education.** New York: Mc Graw-Hill Book Company.

Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. 1974.

ภาคผนวก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
คณะวิศวกรรมศาสตร์			
1. **ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน**			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.66	0.77	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.66	0.72	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.71	0.74	มาก
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.78	0.66	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	3.88	0.68	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.97	0.77	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.54	0.74	มาก
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	3.99	0.77	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.72	0.78	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.76	0.71	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.88	0.79	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.61	0.75	มาก
รวม	3.76	0.56	มาก
2. **ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน**			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.12	0.65	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.08	0.69	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.17	0.72	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.33	0.67	ปานกลาง
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.20	0.74	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.14	0.64	มาก
รวม	3.67	0.50	ปานกลาง
3. **ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ**			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.93	0.75	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	3.96	0.79	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.85	0.81	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.21	0.65	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.01	0.73	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.18	0.72	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	3.97	0.74	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.11	0.70	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.08	0.67	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.16	0.70	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	3.86	0.66	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.89	0.65	มาก
รวม	4.02	0.56	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	3.99	0.68	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.07	0.70	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.91	0.71	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.45	0.78	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.64	0.74	มาก
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.88	0.65	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.61	0.74	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.56	0.75	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.48	0.79	ปานกลาง
รวม	3.73	0.54	มาก
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์			
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.96	0.62	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.79	0.98	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.54	0.98	มาก
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.96	0.81	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	4.08	0.72	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.92	0.88	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.38	0.88	ปานกลาง
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	3.92	0.88	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.75	0.61	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.58	0.93	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.88	0.85	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.75	0.79	มาก
รวม	3.79	0.63	มาก
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	3.92	0.93	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	3.71	1.0	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	2.79	0.93	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.17	0.92	ปานกลาง
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	2.92	0.97	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.25	0.94	มาก
รวม	3.46	0.75	ปานกลาง
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.71	0.91	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	3.92	0.78	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.75	0.94	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.29	0.62	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.13	0.90	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.25	0.94	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.00	1.02	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.13	0.95	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.08	0.78	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.25	0.94	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	3.83	0.82	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.92	0.88	มาก
รวม	4.02	0.76	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.93	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.17	0.92	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.96	0.91	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.42	0.88	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.50	0.98	มาก
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.79	0.83	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.58	0.88	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.63	0.65	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.42	0.78	ปานกลาง
รวม	3.72	0.68	มาก
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม			
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.77	0.69	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.78	0.71	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.67	0.78	มาก
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.99	0.81	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	4.13	0.76	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.92	0.71	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.53	0.73	มาก
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	4.11	0.64	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.70	0.70	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.72	0.82	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	4.08	0.69	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.81	0.74	มาก
รวม	3.85	0.55	มาก
2. **ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน**			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.18	0.66	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.11	0.68	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.13	0.79	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.20	0.81	ปานกลาง
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.19	0.85	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.27	0.76	มาก
รวม	3.68	0.65	มาก
3. **ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ**			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.94	0.72	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	4.04	0.72	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.92	0.73	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.22	0.59	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.13	0.74	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.25	0.596	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.06	0.67	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.18	0.71	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.11	0.77	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.25	0.76	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	4.00	0.66	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	4.01	0.65	มาก
รวม	4.09	0.58	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.06	0.70	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.09	0.64	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	4.04	0.63	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.48	0.78	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.70	0.82	มาก
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.94	0.81	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.70	0.77	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.73	0.71	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.65	0.80	มาก
รวม	3.82	0.59	มาก
คณะวิทยาศาสตร์			
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.52	0.62	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.61	0.61	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.61	0.75	มาก
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.70	0.73	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	3.82	0.68	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.73	0.76	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.52	0.76	มาก
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	3.82	0.85	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.48	0.67	ปานลาง
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.76	0.87	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.85	0.80	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.58	0.83	มาก
รวม	3.66	0.57	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.09	0.68	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.12	0.60	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.27	0.72	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.61	0.56	มาก
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.36	0.65	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.03	0.77	มาก
รวม	3.75	0.48	มาก
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.94	0.83	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	4.09	0.81	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.97	0.77	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.30	0.53	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.15	0.62	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.21	0.60	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.12	0.65	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.18	0.64	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.12	0.49	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.21	0.65	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	4.00	0.56	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.85	0.67	มาก
รวม	4.10	0.49	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	3.97	0.64	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.09	0.58	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	4.03	0.64	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.24	0.79	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.42	0.71	ปานกลาง
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.73	0.67	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.55	0.62	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.45	0.67	ปานกลาง
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.36	0.82	ปานกลาง
รวม	3.65	0.51	มาก
คณะเทคโนโลยีการเกษตร			
1. **ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน**			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.62	0.66	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.55	0.63	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.45	0.63	ปานกลาง
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.88	0.74	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	3.86	0.65	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.81	0.67	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.52	0.74	มาก
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	3.83	0.76	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.45	0.77	ปานกลาง
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.50	0.74	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.69	0.75	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.55	0.80	มาก
รวม	3.64	0.49	มาก
2. **ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน**			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.10	0.79	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.17	0.66	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.17	0.85	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.38	0.76	ปานกลาง

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.19	0.86	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.24	0.69	มาก
รวม	3.71	0.59	มาก
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.79	0.98	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	4.00	0.77	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.86	0.72	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.21	0.65	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.12	0.63	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.05	0.70	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.12	0.63	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.29	0.64	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.17	0.70	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.26	0.70	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	4.07	0.60	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.90	0.76	มาก
รวม	4.07	0.53	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	3.90	0.66	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.00	0.58	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	4.05	0.58	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.36	0.69	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.45	0.55	ปานกลาง
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.93	0.71	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.57	0.63	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.57	0.74	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.43	0.67	ปานกลาง
รวม	3.70	0.43	มาก
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ			
1. **ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน**			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.89	0.74	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	4.00	0.82	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.79	0.79	มาก
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.89	0.66	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	4.05	0.71	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.95	0.91	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.68	0.95	มาก
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	4.00	0.88	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.74	0.99	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	4.00	0.82	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	4.00	0.67	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.79	0.92	มาก
รวม	3.90	0.70	มาก
2. **ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน**			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.32	0.67	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.32	0.67	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.32	0.67	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.53	0.77	มาก
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.53	0.70	มาก
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.47	0.70	มาก
รวม	3.91	0.53	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
3. **ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ**			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	4.11	0.57	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	4.16	0.60	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.21	0.54	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.32	0.48	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.21	0.63	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.26	0.65	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.16	0.69	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.21	0.63	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.11	0.81	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.37	0.60	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	3.84	0.77	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.89	0.81	มาก
รวม	4.15	0.50	มาก
4. **ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต**			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.58	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.00	0.67	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	4.05	0.52	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.58	0.96	มาก
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.63	1.01	มาก
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.79	0.79	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.68	0.95	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.68	0.89	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.68	0.82	มาก
รวม	3.79	0.62	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
คณะอุตสาหกรรมเกษตร			
1. **ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน**			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	4.13	0.64	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	4.13	0.52	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	4.07	0.70	มาก
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	4.07	0.59	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	4.13	0.64	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	4.27	0.59	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	4.00	0.66	มาก
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	4.27	0.46	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	4.13	0.52	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	4.07	0.46	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	4.20	0.68	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	4.13	0.74	มาก
รวม	4.13	0.46	มาก
2. **ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน**			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.07	0.59	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.13	0.52	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.40	0.74	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.53	0.74	มาก
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.53	0.83	มาก
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.33	0.72	มาก
รวม	3.83	0.57	มาก
3. **ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ**			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	4.40	0.51	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	4.27	0.59	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.27	0.70	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.47	0.52	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.13	0.52	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.40	0.51	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.27	0.46	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.27	0.59	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.27	0.46	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.13	0.64	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	4.07	0.59	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	4.20	0.56	มาก
รวม	4.26	0.44	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.66	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.20	0.68	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	4.13	0.64	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.80	0.68	มาก
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.93	0.70	มาก
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.27	0.59	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.87	0.64	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	4.13	0.64	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.93	0.80	มาก
รวม	4.03	0.53	มาก
วิทยาเขตชุมพร			
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.56	0.88	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.56	0.88	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.44	0.88	ปานกลาง

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.56	0.73	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	3.78	0.67	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.78	0.83	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.33	0.87	ปานกลาง
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	4.11	0.78	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.67	0.71	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.11	0.78	ปานกลาง
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.56	0.88	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.56	0.73	มาก
รวม	3.58	0.58	มาก
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.11	0.78	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.11	0.60	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.11	0.60	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.22	0.67	ปานกลาง
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.11	0.78	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.11	0.60	มาก
รวม	3.63	0.58	มาก
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.89	1.17	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	4.22	0.83	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.67	0.87	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.22	0.44	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	3.89	0.78	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	3.89	0.60	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	3.78	0.67	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.11	0.33	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.11	0.33	มาก

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.22	0.44	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	3.78	0.67	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.67	0.71	มาก
รวม	3.95	0.52	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	3.78	0.83	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.11	0.60	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.89	0.60	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.33	0.71	มาก
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.56	0.73	มาก
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.78	0.83	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.56	0.88	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.44	0.73	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.22	0.83	มาก
รวม	3.63	0.56	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
คณะวิศวกรรมศาสตร์			
1. **ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน**			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.64	0.79	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.63	0.74	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.66	0.73	มาก
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.74	0.68	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	3.85	0.69	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.95	0.78	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.51	0.74	มาก
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	4.00	0.78	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.63	0.76	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.72	0.71	ปานกลาง
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.85	0.79	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.57	0.77	มาก
รวม	3.73	0.56	มาก
2. **ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน**			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.11	0.66	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.08	0.70	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.15	0.74	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.31	0.68	ปานกลาง
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.20	0.75	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.16	0.66	มาก
รวม	3.67	0.51	มาก
3. **ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ**			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.89	0.75	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	3.92	0.80	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.82	0.82	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.19	0.66	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.00	0.75	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.17	0.73	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	3.95	0.74	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.10	0.72	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.07	0.67	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.14	0.70	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	3.85	0.67	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.89	0.67	มาก
รวม	4.00	0.57	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	3.98	0.70	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.05	0.71	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.89	0.72	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.41	0.79	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.60	0.76	มาก
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.86	0.66	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.55	0.73	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.53	0.75	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.45	0.79	ปานกลาง
รวม	3.70	0.55	มาก
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์			
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.95	0.69	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.80	1.06	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.50	1.05	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.95	0.83	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	4.05	0.69	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.90	0.91	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.35	0.93	ปานกลาง
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	3.75	0.85	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.70	0.66	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.55	1.00	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.80	0.89	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.80	0.83	มาก
รวม	3.76	0.66	มาก
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	3.90	0.97	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	3.70	1.08	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	2.75	0.97	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.20	0.95	ปานกลาง
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	2.95	1.05	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.25	0.97	มาก
รวม	3.46	0.79	ปานกลาง
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.65	0.93	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	3.85	0.75	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.65	0.93	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.20	0.62	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.00	0.92	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.15	0.99	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	3.90	1.02	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.05	0.95	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.00	0.73	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.20	0.95	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	3.75	0.79	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.80	0.83	มาก
รวม	3.93	0.74	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	3.85	0.93	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.10	0.97	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.85	0.93	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.30	0.87	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.35	0.93	ปานกลาง
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.75	0.85	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.50	0.89	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.65	0.67	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.35	0.81	ปานกลาง
รวม	3.63	0.68	มาก
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม			
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.60	0.66	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.62	0.68	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.45	0.72	ปานกลาง
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.91	0.85	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	4.11	0.81	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.82	0.72	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.36	0.62	ปานกลาง
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	4.07	0.57	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.64	0.68	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.58	0.79	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.95	0.71	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.75	0.73	มาก
รวม	3.74	0.52	มาก
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.09	0.65	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.02	0.65	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	2.96	0.74	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.04	0.77	ปานกลาง
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.05	0.83	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.22	0.76	มาก
รวม	3.56	0.62	มาก
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.84	0.74	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	3.95	0.73	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.84	0.71	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.09	0.59	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.02	0.76	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.20	0.52	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.00	0.67	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.13	0.72	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.04	0.79	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.20	0.83	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	3.91	0.65	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.91	0.62	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
รวม	4.01	0.56	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.02	0.71	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.04	0.61	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.98	0.62	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.31	0.74	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.56	0.79	มาก
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.82	0.80	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.49	0.72	ปานกลาง
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.62	0.71	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.55	0.81	มาก
รวม	3.71	0.55	มาก
คณะวิทยาศาสตร์			
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.52	0.51	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.59	0.50	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.59	0.64	มาก
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.70	0.61	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	3.85	0.60	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.81	0.68	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.59	0.64	มาก
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	3.96	0.59	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.52	0.64	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.81	0.74	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.89	0.70	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.67	0.68	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
รวม	3.71	0.42	มาก
2. **ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน**			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.11	0.64	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.15	0.53	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.37	0.63	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.67	0.48	มาก
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.44	0.58	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.07	0.62	มาก
รวม	3.80	0.33	มาก
3. **ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ**			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	4.04	0.65	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	4.19	0.74	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.04	0.71	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.33	0.48	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.15	0.60	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.30	0.54	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.15	0.66	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.15	0.60	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.15	0.36	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.22	0.58	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	4.00	0.56	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.93	0.55	มาก
รวม	4.14	0.39	มาก
4. **ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต**			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.56	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.11	0.51	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	4.04	0.59	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.30	0.61	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.44	0.51	ปานกลาง
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.81	0.62	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.48	0.51	ปานกลาง
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.48	0.58	ปานกลาง
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.41	0.75	ปานกลาง
รวม	3.67	0.36	มาก
คณะเทคโนโลยีการเกษตร			
1. **ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน**			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.58	0.69	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.50	0.66	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.39	0.65	ปานกลาง
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.83	0.74	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	3.81	0.67	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.86	0.68	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.56	0.77	มาก
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	3.86	0.80	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.42	0.81	ปานกลาง
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.44	0.77	ปานกลาง
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.67	0.79	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.53	0.81	มาก
รวม	3.62	0.52	มาก
2. **ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน**			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.08	0.84	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.17	0.70	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.08	0.84	ปานกลาง

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.31	0.75	ปานกลาง
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.08	0.84	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.22	0.72	มาก
รวม	3.66	0.59	มาก
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.86	1.02	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	4.00	0.79	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.86	0.76	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.19	0.67	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.14	0.64	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.08	0.73	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.14	0.64	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.28	0.66	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.17	0.74	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.31	0.71	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	4.06	0.63	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.89	0.79	มาก
รวม	4.08	0.56	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	3.89	0.67	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.97	0.56	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	4.00	0.59	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.36	0.72	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.42	0.55	ปานกลาง
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.00	0.72	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.56	0.65	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.58	0.77	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.39	0.69	ปานกลาง
รวม	3.69	0.45	มาก
คณะอุตสาหกรรมเกษตร			
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	4.15	0.69	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	4.15	0.56	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	4.08	0.76	มาก
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	4.08	0.64	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	4.15	0.69	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	4.23	0.60	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	4.00	0.71	มาก
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	4.31	0.48	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	4.15	0.56	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	4.08	0.49	มาก
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	4.23	0.73	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	4.08	0.76	มาก
รวม	4.14	0.49	มาก
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.00	0.58	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.08	0.49	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.38	0.77	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.46	0.78	ปานกลาง
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.54	0.88	มาก
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.31	0.75	มาก
รวม	3.79	0.58	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
3. **ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ**			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	4.38	0.51	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	4.23	0.60	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.23	0.73	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.46	0.52	มาก
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	4.15	0.56	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.38	0.51	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.23	0.44	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.23	0.60	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.23	0.44	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.15	0.69	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	4.00	0.58	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	4.15	0.56	มาก
รวม	4.24	0.44	มาก
4. **ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต**			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.71	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.15	0.69	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	4.08	0.64	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.85	0.69	มาก
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.92	0.76	มาก
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.23	0.60	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.92	0.64	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	4.08	0.64	มาก
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.92	0.76	มาก
รวม	4.02	0.55	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
วิทยาเขตชุมพร			
1. **ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน**			
1.1 การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.56	0.88	มาก
1.2 การนำความรู้ทางด้านปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน	3.56	0.88	มาก
1.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล	3.44	0.88	ปานกลาง
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.56	0.73	มาก
1.5 ความสามารถในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	3.78	0.67	มาก
1.6 สามารถเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว	3.78	0.83	มาก
1.7 มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน	3.33	0.87	ปานกลาง
1.8 มุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามกำหนด	4.11	0.78	มาก
1.9 สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน	3.67	0.71	มาก
1.10 สามารถเสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องานได้	3.11	0.78	ปานกลาง
1.11 ใฝ่หาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.56	0.88	มาก
1.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.56	0.73	มาก
รวม	3.58	0.58	มาก
2. **ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน**			
2.1 ความสามารถในการสนทนาภาษาไทย	4.11	0.78	มาก
2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย	4.11	0.60	มาก
2.3 ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ	3.11	0.60	ปานกลาง
2.4 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.22	0.67	ปานกลาง
2.5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในการทำงาน	3.11	0.78	ปานกลาง
2.6 มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.11	0.60	มาก
รวม	3.63	056	มาก
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3.1 รักษาเวลาและให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	3.89	1.17	มาก
3.2 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	4.22	0.83	มาก
3.3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.67	0.87	มาก
3.4 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.22	0.44	มาก

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามคณะ (ต่อ)

ความพึงพอใจ/คณะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
3.5 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	3.89	0.78	มาก
3.6 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	3.89	0.60	มาก
3.7 มีความเสียสละต่อส่วนรวม	3.78	0.67	มาก
3.8 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.11	0.33	มาก
3.9 มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน	4.11	0.33	มาก
3.10 มีความสุภาพอ่อนน้อม	4.22	0.44	มาก
3.11 มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	3.78	0.67	มาก
3.12 มีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ	3.67	0.71	มาก
รวม	3.95	0.52	มาก
4. ด้านคุณสมบัติและพฤติกรรมของบัณฑิต			
4.1 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	3.78	0.83	มาก
4.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.11	0.60	มาก
4.3 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.89	0.60	มาก
4.4 มีความเป็นผู้นำ	3.33	0.71	ปานกลาง
4.5 ความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้	3.56	0.73	มาก
4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.78	0.83	มาก
4.7 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.56	0.88	มาก
4.8 มีความรู้รอบตัวและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3.44	0.73	ปานกลาง
4.9 สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือในการทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์	3.22	0.83	ปานกลาง
รวม	3.63	0.56	มาก

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติ	ตีรเศรษฐ	อธิการบดี
รองศาสตราจารย์ ธีรมน	ไวโรจนกิจ	รองอธิการบดี
รองศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์	เอกะวิภาต	รองอธิการบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพปฎล	สุวัจนานนท์	คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุชีพ	สุขสุแพทย์	คณะเทคโนโลยีการเกษตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เบญจวรรณ	อุบลศรี	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

จัดทำและเขียนรายงานการวิจัย โดย

นางวันดี	บุญยิ่ง	ผู้อำนวยการกองแผนงาน	หัวหน้าโครงการ 50%
นางขนิษฐา	สาคร	หัวหน้างานวิจัยสถาบัน	ผู้ร่วมวิจัย 25%
นางปิยหทัย	ลุขะรัง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้ร่วมวิจัย 25%

จัดทำรูปเล่มโดย

นายสุเมท	แป้งหอม	หัวหน้างานธุรการ
นางจันทร์ศรี	สุขวิเศษ	เจ้าหน้าที่ธุรการ
นายบุญยัง	คำนึง	พนักงานบริการ